

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
 Prenumerata metams:
 Amerikoje \$2.50
 Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
 Pusei metų:
 Amerikoje \$1.25
 Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
 Skelbimų kainas klauskite laikra.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
 Published by Lithuanian National
 League of America.
 Consisting of 85 Branches, Located
 in all largest cities of the U. S. A.
 Represents over 10,000 Lithuanians
 in the City of Boston and about
 700,000 in the United States.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

KAINA 5 CENTAL.

No. 31

So. Boston, Mass., Rugpiūtis-Augstu 5 d., 1926 m.

Metas XIII

Krikščionys Eikvojo Valstybės Turta

Nemokės kunigams algas

Vailokaičiai gavo 81,000 litų.

Už valstybės pinigus leido agitatyves brošūras

KAUNAS. "Lietuvos žinios" praneša, kad buvęs krikščionių valdžios finansų ministeris p. Karvelis, padovanojo bankininkams kunigams Vailokaičiams valstybės pinigų 81,000 litų. Ta dovana buvo suteikta sekanti: Vailokaičiams pirmiausia priklausė skerdykla "Maistas" buvo skolingas Lietuvos valstybei mokesčių už 1924 metų įplaukas 26,473 litus ir 72 centu. Už 1925 metus 31,322 litu ir 47 centus, kas viso sudaro 57,775 litus ir 19 centų. Priegtam, valstiečiai ir savivaldybės reikalams priklausė po 20%, kas sudaro 23,118 litų ir 48 centai. Tad bendrai imant, Vailokaičiai už "Maista" valstybei ir savivaldybėm turėjo sumokėti 80,914 litų ir 67 centus. Gi buvęs finansų ministeris p. Karvelis, prieš perduosiant naujai valdžiai finansų ministeriją, Vailokaičius yra palaikęs nuo visų tų mokesčių, kas yra prieš Valstybės įstatymus. Kunigas Krupavičius leido agitacines brošūras.

Taipgi "Lietuvos žinios" iš liepos 10 ir 11 d. praneša, kad prieš rinkimus į Seimą, buvęs žemės ūkio ministeris kunigas Krupavičius, už Valstybės pinigų leido klerikalų naudai agitacines brošūras prieš Valstiečių Liaudininkus. Išleido brošūras "Žemės ir miškų ūkis". Jis tą brošūrą atspausdino prieš Valstybės kontrolės pareišimą ir sumokėjo spaustuvei 8,000 litų. Šis kun. Krupavičiaus nusikaltimas laukia teismo. Klerikalų spauda patvirtino tokią Krupavičiaus žvgį, bet valstybės kontrolei pareikalavus, Krupavičius valstybės išdan sugražinęs sumokėtus pinigus.

Taipgi pranešama, kad Krupavičius ir susisiekimo reikalams išnaudojęs valstybės pinigų daugiau negu skirta. Jis juos praleidęs benziniui ir kitiems reikalams.

Mirties bausmės įstatymas atšauktas.

KAUNAS. Lietuvos valdžios laikraštis "Lietuva" praneša, kad liepos 9 d. Seimas trečiuoju skaitymu pirmą kartą priėmė įstatymą, kuriuo mirties bausmė panaikinama.

Valstiečių Liaudininkų atstovui p. Toliušii referavus mirties bausmės įstatymo panaikinimo projekta, ūkininkų sąjungos ir abelnai krikščionių demokratų visi atstovai visomis keturiomis įsipybę laikėsi, kad mirties įstatymas būtų paliktas. Jie nurodė, kad girdi, nieko nereikš, jeigu iki šiol nebuvo nusikaltėlių, kurie būtų buvę mirčiai baudžiami, bet tokių nusikaltėlių gali būti atiteity. Jie nurodė, kad atsitikime, kad kas nužudytų valstybės prezidentą arba kitus aukštus valdininkus, tokis nusikaltėlis turės būti baudžiamas daugiau negu kitas. Bet nežiurint krikščionių įrodinėjimu, balsuojant mirties bausmės įstatymo panaikinimo projekta

priimtas. Nusikaltėliai, kurie nužudytų aukštus valdininkus bus baudžiami bendraja tvarka.

Rusijos ir pabaltijos valstybių konferencija.

VARŠAVA. Liepos 28 d. iš Varšavos ateina žinia, kad greitai laiku Rygoje, Latvijoje įvyksianti Rusijos, Lietuvos, Estonijos ir Lenkijos užsienio reikalų ministerių konferencija, kuri nustatysianti gvarancijos pakta su Rusija. Lenkijos užsienio reikalų ministeris savo kalboje pareiškė, kad konferencijoje turėsia būti galutinai saugiai nustatyti Lenkijos rubežiai.

Lenkijos diktatorius Pilsudskis irgi smarkiai varosi, kad tokią konferencija įvyktų. Mat jis pageidauja, kad nevilkinamaj įvyktų draugiškumas tarp Lenkijos ir pabaltijos valstybių. Taipgi jis sako, kad tame draugiškame gyvenime, Lenkija businti apgynėja ir globėja tų valstybių.

Kaip matome, tai šioje konferencijoje, jeigu ji įvyks, tai nebus apseita nepalietas ir Vilniaus klausimas. Nuo Lietuvos matomai turės dalyvauti ministeris pirmininkas p. M. Slezevičius, kuris sudarydamas Lietuvos valdžią savo deklaracijoje pareiškė, kad galimais budais bus einama prie Vilniaus atvadavimo. Tad ir konferencijoje iš Lietuvos pusės bus pareikalauta lenkams atleisti Vilnių. Jiems to nepadarus, Lietuva tartis negali ir pabaltijos valstybės už globėja vagį imti negali.

Daug šnipų Lenkijoje.

VARŠAVA. Lemberge ir Varšavoje suareštuota apie 40 žmonių, kurie įtariamai kaip Vokietijos ir Ukrainijos šnipai. Savo pranešime Varšavos valdžia sako, kad tų šnipų esąs tikslas, tai sužinoti Lenkijos militarias pajėgas ir kurstyti gyventojus prieš valdžią. Taipgi sako, kad tie šnipai turi artimus ryšius su Vokietijos valdžia, kuriai praneša apie visą Lenkijos padėtį. Vokietija tokius lenkų paskalus užgincina.

Sakoma, Dzeržiski buvo nunuodintas.

LONDONAS. Iš Minsko ateina pranešimai, buvęs bolševikų politinė policijos "čekos" viršininkas ir aukščiausios ekonominės tarybos pirmininkas, mirė ne savo mirčia, jis buvęs nunuodintas. Taipgi pranešime, sakoma, kad tame reikale jau keletas nužiūrėtų asmenų esą suareštuota, tarp kurių esąs ir Sokolnikovas, buvęs finansų ministeris.

Kitame pranešime iš Rygos sakoma, kad jo laidotuviuose nedalyvavo Trockis, Kamenevas ir Sokolnikovas.

PARYŽIUS. Amerikos prohibicijos vykintojas Andrews atsilankė į Paryžių. Norį sulaukyt degtinės šmugeliamą iš Anglijos ir Francijos.

Perkunas užmušė vaiką.

ST ALBANS, Vt. Užėjus baisi perkunija padarė didelius nuostolius. Užmušė 17 metų vaikina, esanti savo name. Mat perkunas sovė į gyvenamą namą ir jį uždėgė. Vaikinas ant vietos tapo užmuštas, o kiti spėjo gyvi išbėgti iš degančio namo. Šiaurinėje Vermont valstijos dalyje perkunas sudemoralizavo telefonų linijas ir nukapėjo elektros vielas. Perkuno uždegti sudegė net keli namai.

Amerikos profesorius žeidė popiežių.

ROMA. liepos 31 d. Šią savaitę pas popiežių turėjo audijanciją Amerikos architektūros profesorius Joseph Nelson, su buriu Washingtono universiteto studentu. Amerikonas, budamas demokratas, ateinanti popiežių sutiko paprastai, bet nesiklaupė ant kelių ir nebučiauo popiežiaus žiedo. Tokis amerikono pasielgimas popiežiui labai nepatiko ir jis amerikonus pavadinuo protestantais, kurie su juom turėti audijancija esą nepageidaujami.

Popiežių apdovanojo vynu.

ROMA. Atkeliavę į Romą Ispanų maldininkai atvežė popiežiui 200 bonkų Malaga vynu. Sakoma, kad vynas esąs 200 metų senumo. Popiežius kas dieną sunaudojęs po puse litro vyno.

Mexika uždarė Romos katalikų bažnyčias.

Bažnytinius turtus konfiskavo.

MEXICO CITY. Liepos 31 d. Meksikos valdžia pasiremdama priimta konstitucija 1917 metais, uždarė visas Romos katalikų bažnyčias.

9 moterys nušautos, daug suareštuota.

Besitariant bažnyčių uždarymo valandai, matomai kunigų sukurstyta tamsioji liaudis, buvo prirengta kelti riaušias. Į bažnyčias buvo prisirinkę minios žmonių, kurie pasipriešino kariūnėms jas aplėisti, kad negalėtų užrakinti duris. Kariūnėms, laikydamosi valdžios įsakymo, pareikalavo, kad visi iš bažnyčios išeitų laukan. Kilo griežtas pasipriešinimas ir riaušės. Riaušėse 9 moterys davatkos liko nušautos ir daug suareštuotų.

Klerikalizmas buvo įsigalėjęs.

Meksikoje klerikalizmas buvo smarkiai įsigalėjęs. Abelnai visoje šalyje priskaitoma nuo 20,000 iki 30,000 kunigų. Buvo 12,000 parapijų su apie 10,000,000 parapijonų. Kunigai didžiūmoje buvo atejūnai, kurie nesirupino šalies gerove, bet stengėsi per vyskupų tarpininkystę išnaudoti Meksikos nesuipratusius katalikus, kraudami didelius turtus Romos popie-

Kas nors negero Rusijoje

VARŠAVA. Ateina žinios, kad Maskvoje ir abelnai kitose Rusijos dalyse yra kas tokio nepaprasto. Vienas pranešimas sako, kad M. Agapoff, narys sovietų ekzekutyvio komiteto buvo nuteistas nužudyti, bet jis tapęs išgelbėtas. Kitas pranešimas sako, kad Trockis, sovietų karo komisaras, pabėgęs į miestą Twer ir smarkiai organizuoja sau ištikimą kariūnėnė, kad apginti save ir savo draugus, kuriems grėsia rimtas pavojus iš Maskvos.

Kitą žinią iš Kopenhago liepos 28 d. praneša, kad M. Zinovjevas, Trečiojo Internacionalo-komunistų galva, esąs suareštuotas Maskvoje. Tą žinią paduoda Berlinkse Tidende korespondentas. Kiek tose žiniose yra teisybės sunku pasakyti. Bet visgi jos visai be pamato būti negali, kas nors nepaprasto turėjo atsitikti.

Per 25 metus nešiojo vyriškus drabužius.

BENNINGTON, Vt. Šio miesto ligininėje mirė mergina Luella Whitten Hulett, sulaukus 45 metų amžiaus. Per 25 metus iki jos mirties, kurie ją pažino buvo žinoma kaip vyras, nes per tą laiką nešiojo vyriškus drabužius, dalyvavo vyrų draugijose ir visuomet dirbo vyriškus darbus sykiu su vyrais. Tik po jos mirties, kada datkaraj ekzaminavo jos mirusį kūną atrado, kad tai yra ne vyras, bet mergina.

Pilsudskis su Želigovskiu ruošia naują smurtą Lietuvai?

KAUNAS ("L.Ž.") iš tiksliai painformuotų šaltinių mums pranešama, kad okupuotoj Lietuvoje eina nepaprastas okupantų bruzdėjimas ir pasiruošimas kokiems tai žygiams. Svecionyse sukoncentruota apie 200 lenkų šaulių. Kaltinėnuose apie 100, Ignalinoje apie 50. Visi šauliai apginkluoti šautuvais, kulksvaidžiais ir granatomis.

2, 3 ir 5. VII. Iš Varšuvos atveža Vilniui skautų, harcerių ir kitų jaunuomenės ginkluotų būrių. Visu pademarkacijų, o ypač nuo Latvijos rubežiaus iki Jonišio (Uteno apskrity) eina bruzdėjimas. Gyventojai geruoju ir bloguoju verčiami eiti į partizanus, kuriems išlaikymą priverstos duoti savivaldybės.

Želigovskis buvo pakviestas pas Pilsudskį į Druskininkus, kur įvyko pasitarimas jų.

Visoms pasiruošusioms dalims atiduota parėdymas pulti Lietuvos pademarkacijos sargybas ir užimti visą buvusią demarkacijos zoną.

Del šio smurto esą užsienis busias painformuotas, kad Lietuviai puolė Vilnių, bet buvo atremti.

Apiplėšė traukinį.

SALISBURY, Mass., liepos 29 d. Šiandieną netoli Salisburio miesto plėšikai užpuolė ir apiplėšė paštinį traukinį, pagriebė apie \$60,000 pinigų sušėdo į automobilį ir pabėgo. Nors skubiai policija sustatė sargybą ant viešelių, bet kol kas plėšikus nepavyko sugauti.

Išgazdino kaimiečius.

KONBETHEY, Vengrija. Šiame kaime buvo keletas nepaprastų atsitikimų, kurie baisiai išgazdino kaimo gyventojus. Tulas laikas atgal, vieno ukininko keulė atvedė paršą su devyniom kojom; kito ukininko karvė atvedė versį kuris tiesiog nesuprantamos išvaizdos. Gi dar trečio ukininko avis atvedė eriuoką, kuris buvo su dviem galvom. Prietaringi žmonės, kuriuos įvairūs gamtos apsišėškimai baisiai gazdina labai išsigando. Jie sako, kad tai kas tokio yra velniško ir tuoj nieko nelaukdami, pasiuntė savo pasiuntinį pas vyskupą prašyti pagalbos, kad juos nuo velnio apgintų.

ROMA. Italijos diktatorius Mussolini atsikreipė į gyventojus, kad jie taupumo dėlei pradėtų valgyti karo laikų duoną, kuri turį tik 85% ruginių miltų.

Audra Floridoj.

MIAMI, Florida. Telegramos praneša, kad Bahama salose ir rytinėje Floridos valstijos dalyje siautė tokios baisios audros, kurios padarė nuostolius už apie \$50,000,000. Pajuryje esančios bevielio telegrafo stotys, gavo daug garšų SOS (gelbėkite o gelbėkite) nuo jurėse esančių laivų, kurie audros pagauti šaukėsi pagalbos. Daugiausiai nukentėjo laivai plaukiantį iš New Yorko į Miami.

Naujas Valst. Liaudininkų įnešta įstatymo projektas

Liepos mėn. 9 d. valstiečių liaudininkų frakcija patiekė 1926 metų biudžeto pakeitimą ir papildymą. Šiuo projektu yra išbraukiamos kunigų algos nuo liepos mėn. 1 dienos, nes už pirmąjį pusmetį kunigai yra atsiėmę algas. Kaip žinoma, iš viso krikščionių demokratų blokas šiem met. kun. algoms buvo paskyręs virš pusantro milijono litų. Dabar pusė šios sumos siuloma. Seimui išbraukti. Imant atskiromis tikybomis, kunigų algos taip mažinamos:

- 1) katalikų — 688.151 litų.
- 2) ev. reformatų 16.880 litų
- 3) ev. liuterių 30.280 litų.
- 4) stačiatikių 23.000 litų.
- 5) sentikių 16.480 litų
- 6) žydų 12.500 litų
- 7) karaimų 150 litų
- 8) musulmonų 150 litų

Viso sumažinama 787,591 lit.

Kunigai už tikybinius pataravimus gauna labai gausų atlyginimą iš parapijonų, bet jie atlieka ir grynai valstybės funkcijas, t. y.: veda metrikaciją. Už metrikacijos vedimą valstiečių liaudininkų projektas numato atlyginti ir tam reikalui prasi metų paskirta 100.000 litų ir dar 25.000 litų metrikų registracijai tvarkyti ir joms saugoti visų tikybų kurijose ar konsistorijose bei kolegijose.

Šitas atlyginimas išvedamas tokiu būdu. Pereitų metų statistikos daviniai rodo, kad Lietuvoj buvo mirimų ir jungtuvų apie 100.000, reiškia — tiek metrikų turės parašyti kunigai. Skaitant kiekviena metrika po 2 litu per metus išėma 200,000 litų, pusei metų — 100.000, kas ir numatyta projektu. 25.000 litų skiriami tikybų centrinių įstaigų metrikacijos tvarkymui.

Iš tokio projekto pasidaro sutauptymų tik per pusę metų 662,590 litų.

Šituos pinigus valstiečiai liaudininkai siulo paskirti tokiems reikalams:

- 1) laukų nusausinimui — 312,590 litų,
- 2) naujakurims paskoloms 250,000 litų,
- 3) savivaldybėms finansuoti 100,000 litų.

Šie visi reikalai labai yra svarbus ir naudingi ir, beabejo gerai valstiečiai liaudininkai padarė, siulydami Seimui kunigų algas išbraukti, o tuos pinigų sunaudoti laukams nusausinti, naujakurims sustiprinti bei savivaldybėms paskirti, kurios tuos pinigų galės sunaudoti viešioms butiniems darbams, kurie suteiks ne vienam bedarbiui darbo.

Šitas valstiečių liaudininkų projektas greitai laiku bus svarstomas Seimo visumoje ir reikiama tikėtis, kad Seimo dauguma jį priims.

TOKIO. Žinios iš Niigita provincijos praneša, kad potvinis padarė baisius nuostolius. Velniausi pranešimai sako, kad toje apiplėkėje žuvę 300 žmonių ir nuostolių padaryta už 3,000,000 yenu.

Daugiausia nukentėjo Tchio kaimas, kur net 1,500 namų esą sugriauta. Taipgi skaudžiai nukentėjo ir kitos vietos.

SANTO DOMINGO. Iškilus dideliai audrai ant jurių, plaukiantį trys laivai: Francsimi, Peaceful ir Macoris nuskendo, su kuriais žuvo apie 100 žmonių. Po laivų nuskenidimo, smarkios jurių vilnys išnešė ant Saona salos kranto 54 negyvų žmonių kunus.

A. L. T. Sandaros Reikalai

VISOMS SANDAROS KUOPOMS

Pranešu visoms Sandaros kuopoms, kad iš Centro yra išsiuntinėti laišukai. Kuopų viršininkai gavę laiškus, tuoj pasistengkite suaukėti kuopų surinkimus ir laiškuose pakeltus klausimus apkalbėkite.

Vasara baigiasi. Tuoju sulauksime orą atvėstant, kur prasidės mūsų naminis darbas. Buvęs Sandaros Seimas padavė mūsų rankas didelių darbų, kuriuos turime atlikti. Tą atlikti, reikia visų sutartinio darbo. Centro valdyba dės visas pastangas, kad visi tarimai būtų įknyti. Tas bus padaryta, jei tik visi Sandariečiai ant kiekvieno Centro Valdybos atsikreipimo gyvai atsilieps.

SANDARIEČIAI JUDINAS DARBAN

Iš Chicago mums praneša, kad tenatiniai Sandariečiai pradeda judintis į didelį darbą. Kadangi sekantis Sandaros Seimas bus Chicagoj, tai Sandariečiai iš anksto rengiasi jį sutikti tinkamai.

Labai gražų pavyzdį padarė 23 kuopa, kuri apkalbėjus veikimo budus rado reikalingu, kad netik sutvirtinti pacia kuopa, bet sykiu suorganizuoti ir palaikyti tvirtą apskritį. Tai yra pagirtinas žygis. Mes tikime, kad išrinktasis organizatorius p. K. J. Semaška, kuris yra energingas ir nenuilstantis dabuotojas tautinėje dirvoje, tame reikale padarys didelių žygių.

Turėtų sujusti ir kitos kuopos. Lauksime pasijudinant 75 kuopos ir 25 kuopos. Prie šių kuopų priklauso daugelis mūsų inteligentijos. Ten yra nepasakomai didelės jėgos, tik jas subendrinus reikėtų pajudinti patsai veikimas, o pasekmės bus geros.

Chicago yra buvusi Amerikos lietuvių tvirtovė. Ji yra nuveikusi tokius darbus, kokius dar nepajėgė nuveikti nei viena kita lietuvių kolonija. Chicago gali ir šiandieną tą patį padaryti, jei tik ten bus noras ir pasiryžimas.

Vienatinis chicagiečiams yra reikalas, tai tas, kad visi turėtų bendra pasitarima, pasiskirstytų darbas ir dirbtų. Kurios aplinkybės leidžia, lai tie stoja veikimo priekakyje ir juos remkite, lai jie dirba. Kurie negali stoti į aktyvų veikimą, lai tie veikiančius parime galimais budais. Taip veikiant, aš nei kiek neabejoju, kad iki businio Sandaros Seimo, Chicagoje bus nemažiau kaip kokia 10 Sandaros kuopų su apie 2000 narių, kur Chicago ir taps Amerikos lietuvių tvirtovė, jos balsas vėl bus nusvertantis visus mūsų tautinius reikalus.

Chicagiečiai! Ar ilgai dar leisitės, kad mažosios kolonijos jums darytų įvairius priekaištinimus? Parodykite savo galę dabar. Momentas yra tinkamas. Juodasis ir Raudonasis izmai bauriai bizniškai išnaudoja lietuvių darbininkiją. Minios lietuvių tokius internacjonalistų darbų mato ir piktnas jais. Tokie tikrieji lietuvi, nematydami savo kolonijoje tikro tautinio Sandariečių judėjimo, neturi kur priglausti savas jėgas ir visai pasitraukia iš tautinio darbo. Juos galite pritraukti ir jie dėsias prie Sandaros, kada matys Sandariečių pasiryžimą darbuotis.

K. J. Paulauskas, Centro Sekretorius

SANDARIEČIAI IR JO LAIMEJIMAS.

Gal ne vienas pasakys, kad priklausimas prie Sandaros neduoda žmogui jokio laimėjimo? Aš gi kaip tik busiu tam priešingas. Aš turiu pasakyti, kad iš visų esančių lietuvių partijų, Sandariečiai yra daugiausiai laiminti negu kitos partijos žmonės.

Kiekvienas priklausantis prie Sandaros laimi tą, kad jis savo pastangomis palaiko sveiką dvasią lietuvių tarpe, kad jis minias lietuvių apgina nuo juodu ir raudonų biznierių, kurie begėdiškai jas išnaudoja.

Sandariečiai savo organizatyviu veikimu, palaiko ir plietoja lietuvių tarpe tautinius demokratiškus idealus. Sandariečiai progreso keliu veda pirmyn

minias lietuvių. Prie Sandaros priklausantis žmogus liuosas nuo fanatizmo. Jame auklėjasi sveika dvasia, kuri yra naudinga ir tautai ir jam pačiam. Tas ir sudaro didelį laimėjimą, ir didelę naudą mūsų tautai. Tai gi ir nėra stebėtina, kad kurioje tik kolonijoje Sandariečiai parodo veikimą, toje kolonijoje lietuvių remia jų darbus ir dedasi prie jų. Sandariečiai, žengdami pirmyn koaukščiausia keldami demokratinę vėlavą.

Demokratas

AUKOS POLITINIUI IZDUI

I Politinį Izdą gavome sekancias aukas:

- Nuo Sandaros 12 kp. Lawrence, Mass. \$8.00.
- Nuo Petro Kasėtos, \$1.50.
- Nuo Pittsburgho Sandariečių \$8.

Aukavusiems tariame širdingą ačiū.

K. J. Paulauskas, Polit. Izd. Sekr.

Metas jau pabaigti.

Vėl paduotas vidaus reikalų ministeriui prašymas, kad mūsų miesto centre (Klaipėdos, Gardino, Ugniagesių g-vės) būtų panaikinti paleistuvybės namai. Tas prašymas pasirašytas darbininkų, namų savininkų, butų nuomininkų, kuriems yra tekusi nelaimė gyvesti ir dirbti šių gatvių rajonuose. Tą prašymą pasirašė mūsų istaigų atstovai: trys gimnazijos ir viena pradžios mokykla (jose mokosi apie 1500 žmonių nuo 6 iki 17 metų), viena bažnyčia, dvi sinagogos, darbo birža ir našlaičių prieglauda.

Štai trumpa senosios valdžios nieko neveikimo ir Kauno m. savivaldybės apatijos santrauka.

1) Istvirkimo ir pasileidimo scenos kasdien tvirkina 1500 moksleivių; 2) Tūkstančiai bedarbių didžiausio vargo valandomis lyg ir provokuojami išklysti iš doro darbo kelio ir įsitraukti į slidų istvirkimą ir nusi-kaltimų taką. Kiek bedarbių jaunų vyrų čia pateko į triukšmingą vagių, plėšikų, kokainistų kompanija? Kiek bedarbių mergaičių nuėjo prostitucijos keliais? (oficialiai tokių atsitikimų paskutiniai metai užregistruota 4; atėjo į "darbo" biržą, pateko į istvirkimo duobes!); 3) Bažnyčia ir sinagogos šiame rajone yra artimoji kaimynystė su istvirkimo namais; 4) Apylinkinių kaimų valstiečiai atveža į čia parduoti ukio produktus. Didelė dalis jų pajamų prageriama ir paliekama pas prostitutas, o po kiekvieno iš jų išnešiojamos baises ligos.

O pagaliau, kas per gyvenimą tu nelaimingųjų, kurios pardavinėja savo kūną? Į šį klausimą baisy atsakyma davė Kauno m. savivaldybės sanitarinis skyrius. Nežiurint į tai, vienas tokių istvirkimo urvas yra namuose, kurie neturi šeimininko ir yra valdomi ir globojami Kauno m. savivaldybės.

Senoji valdžia nieko nepadarė šiai gėdai pašalinti. Dar daugiau. — Kada miesto savivaldybė pasulė apvalyti šį rajoną, senoji vidaus reikalų ministerija surado tukstantį ir viena priežastį tam sukliudyti. Umai visa vidaus reikalų ministerija ir ypač policija pareiškė save esant griežto teisėtumo šalininke. Atsirado daug neaiškių motyvų, kurie neleido policijai apginti vaikus, ramius Kauno bedarbius ir atvažiuojančius kaimiečius nuo istvirkimo ir nusi-kaltimų.

Ir šis klausimas neišspręstas ligi šiol. Apie šį purvyną rašo ilgas straipsnius Amerikos laikraščiai, turį 500,000 egz. tiražą. O pas mus viskas vietoje.

Idomu žinoti, kurią giesmę šiuo tarpu užgiedos senieji valdininkai naujam ministeriui. Tur but vėl nurodinės, jog reikia "teisėtumo, įstatymo pagirdo". Juk teisėtumas pirma visa ko! Vargšai tu istvirkimo urvų užlaikytojai ir jų klientai,

vagys ir kokainistai negali būti išvesti į gatvę.

"Nurodykite, Jusų Ekselencija, teisėtą pagrinda."

Kiek kartų šie žodžiai jau buvo kartojami, ir kiek kartų dar juos pakartos!

O juk reikalas toks paprastas.

Juk jau senai išleistas ir dar iki šiol nepakeistas įstatymas apie svaigalų pardavimo įstaigas. Tuo įstatymu nuo tokių istaigų kaimynystės apsaugojama: bažnyčios, liginonės, mokyklos, labdarybės įstaigos, valdžios ir teismo įstaigos. Visas šias įstaigas įstatymas saugoja nuo žmonių, kurie gali pasigerti ir daryti netvarką. Argi jau darbo birža, mokyklos, gimnazijos, bažnyčia, sinagogos, šiame nelaimingame rajone (o ir visoje Lietuvoje) neturi būti to įstatymo prasme apsaugoti nuo žmonių, kurie jau pasigėrė ir kurie jau kelia netvarką!

Argi prostitucija yra geresnė už girtuokliavimą?

Vadinasi, pirmiau, negu prostitucijos reglamentacijos klausimas bus išspręstas įstatymo išleidimo keliu, visiškai pakanka, kad vidaus reikalų ministerija išleistų aplinkraščių, kuriais išleidami iš jau minėtojo įstatymo, uždraustų prostituciją ir visumeninių istaigų. Išleisdamas toki aplinkraščių, bendrą vrsai Lietuvai, pakaktų, kad Kauno miesto policijos vadąs tveduotų paprastą įsakymą telefonu ir nelaimingasis mūsų miesto rajonas būtų apvalytas.

"Krikščionių" melas.

Sekant Lietuvos gyvenimą pasirodo, kad mes tarpe savas kariaujame ir daliname Lietuvai ir dvi viena kitai nepriklausomas valstybes. Lietuvoje gyvuoja dvi didžiausios pakraipos butent: krikščioniškoji ir pirmieviskoji. Ką vienas pakraipos žmonės daro, tai kitos pakraipos žmonės stengiasi sugriauti, viens kitos neapsi-kenčia ir viens kitam trokšta pražūties. Tokiu budu, mes dar esame silpni, nes neturime tautiškos vienybės, per tai ir Vilnius taip ilgai gyvuoja plėšikų rankose. Šios savitarpinės kovos daugiausiai rasime pas krikščionius, nes jie kaip tik tautiškaime susipratime žemiau stovi ir daugiausiai darbuojasi bažnyčios naudai o ne tautos, apgina tikybą o ne tautą. Ką toks amerikonas prieš Kalėdas atvažiavęs užsiminėja agitacijoms ir šmeižtai ant savo tautiečių ne tokias pakraipos kaip jis. Jis važinėdamas po parapijines sales sakinėja, kad Amerikoje tautos labai darbuojasi vien krikščionys. Krikščionys selpė Lietuvą aukomis, skleidžia šviesą, o laisvamaniai stengėsi Lietuvą subiedvinti ir atiduoti komunistams. Pasakoją, kad laisvamanių laikraščiai yra nesūryūs, netautiški. Ve kaip "Sandara", "Vienybė", "Dirva", "Tėvynė". Jeigu kas jums ir išrašo tuos laikraščius, tai jų neimkite iš pasto. Tas parodo, kad krikščioniškos pakraipos žmonės nerupi apšvietia ir tauta, nes kaip tik visi paminėti laikraščiai yra tautiški, ir nuo seno jie kovoja su Lietuvos priešais. Dešimtis sykių daugiau laikraščių į Lietuvą atplaukia tautiškių pirmieviskių negu visų kitų. Bet to, dar prie šių laikraščių spiečia-si vargingoji moksleivija, ir visuo-menė, lavinasi rašyboje, gauna paramą knygomis ir pinigais. Nei vienas šis laikraštis neatmeta prašymo, gauti aukų del apšvietos, bet beveik kiekvienas šių laikraščių skaitytoja neatsisako suselpti maldaujančio. Prie šių laikraščių liuosiau atsikvėpė moterys ir jos stengėsi išreikšti pasauliui savo mintis. Prie šių laikraščių yra sutvertos draugijos, kurios rūpinasi Lietuvos našlaiciais. Reikčia iš jų daugiau nieko nebėra reikalauoti. Užmetimas ant jų, tai visa, kaltė, kad tikyba griuana. Bet čia irgi netiesa. Laisvosios pakraipos žmonės sako, kad tikyba turi but laisva, ta tvirtina visa kulturinga žmonija. Priverstina tikyba yra pavojinga jai pačiai. Kada žmogus sakojis jai yra tvirtas tikyboje, meldžiasi, eina prie išpažinties, bet darbai atsižymi nežmoniškais. Kokia nauda gali buti iš tokio žmogaus?

P. Krinkelis.

Naujausios žinios iš Lietuvos

CIGONAI SUMUŠĖ ŽMOGŲ.

KELMĖ. Čia važinėjasi daug cigonų ir apsistoję žmonėms daro daug žalos. Šio mėn. 25 d. Grauzų kaime apsistoję visas burys cigonų ir nakčia paleido į Grauzų dvaro dobilus apie 20 arklių, o patys miegojo kaime. Iš kaimiečių pranešė apie tai to dvaro savininkui Putvinskiui, buv. Saulių sąjungos viršininkui, kuris, vienas atvykęs, tuos arklius išvarinėjo, bet cigonai tai išgirdę atbėgo į lauką ir kuolais taip smarkiai Putvinską sumušė, kad šį vos gyvą kaimiečių parnešė namon. Žaidžios padarytos pavojingos gyvybei. Cigonai tuoj pat pasitraukė ir išvažiavo nežinia kur. Rytojaus dieną Kelmės policija, sužinojusi apie įvykį, tuoj padarė reikalingus žygius ir cigonus—mušeikas sulaukė netoli jau Vaiguvo miesto. Cigonai padėti kalėjimam, tardymas vedamas. Visgi reikėtų atatinkamom įstaigom pasirūpinti, kad cigonai nebūtų leidžiami klajoti, kur jiems patinka.

PLĖSIKAI UZPUOLĖ.

JURBARKAS. Š. m. birželio mėn. 25 d. Raseinių apskrities antstolių Godvaišai grįžtant Jurbarkan iš Benzių kaimo, Dargių miškelyje pastoję du ginkluoti, plėšikai kelią ir kėsinosi apibėsti. Bet teismo anstolui pasipriešinus, plėšikai pasitraukė. Apie įvykį pranešta policijai, kurios daromi žygiai sulaukyti plėšikus.

KUNIGO NAGAI I SAVE RIESTI.

EZERENAI. 1. VII. buvo laidojamas pasienio policininkas Jonas Beinaras, Joninių vakarą jis buvęs gerokai pasigėręs ir, kaip spėjama, acto esencija nusinuodijęs.

Laidotuves rengė patys policininkai, velionies tarnybos draugai, Klebonas kun. Gaidys, tat žinomas, gerą biznį sugalvojo: uždirbti 250 litų. Policininkai atsisakė tiek mokėti. Prasiđėjo ilgos ir skandalingos derybos. Derybininkai buvo ir už klebonijos durų išmesti, bet galų gale susitarė — 100 lit. Kun. Gaidžiui šitokia suma pasirodė per mažą, kad galima būtų pačiam del jos "turbacytis" ir nabašniko į kapus ne-lydėjo. Palydėjo kamendorius.

MISPARAI ŽYDO SALKOJ.

GRUZDZIAL. Įvairiomis mandrastimis pagarsėjęs kamendorius Gabrielaitis šiomis dienomis mus stebino dar vienu nauju "išradimu": žydello salkoj, kur gyvena su savo jauna dušele kunigo draugas "Aleksitukas", Joninių išvakarėse kunigėlis, vargonėliams du-duojant, atidrožė istisus misparus. Duryš į balkoną buvo atdaros, ir vietomis iškilmingos, vietomis graudingos melodijos garsai toli atėjo. Žmonės piktinasi, nes bažnyčioje prieš menkesnes šventes jau senai misparų nebelaikoma.

Žiurėsime, gal pas draugą (su drauge) "Aleksituką", žydello salkon, ilgainiui bus iš bažnyčios atkeltos ir kitos "nobaženstvos".

DIDELIS LIETUS.

ŠIAULĖNAI. Birželio mėn. 9 d. Šiaulėnų m. buvo apskendęs. Apie 5 val. vak. istiko didelis lietus ir tiek prilijo, kad gatvėmis vanduo it upeliais snioksdamas bėgo, vietomis vanduo siekė pusantro metro. Žmonės net iki kaklui braidžiojo gatves.

Dvaro kumietynuose vaikai trobose plaukė. Vietomis išnešė griovius, pievas užliejo, kai kur ant ryto šiaulėnuose daržai buvo apsemti vandeniu.

Šiaulėniškiai tokio lietaus dar nėra matę.

RASEINIEČIŲ APSILEIDIMAS

ŠIAULĖNAI. Šiaulėnų val. jau yra visi keliai taisomi, nes tikrindama Apskr. V-ba už nepataisytus kelius gali skaudžiai nubausti. Dabar važiuoja valščiaus kelių komisija tikrindama kelius ir reikalauja taisyti sulig taisykliemis. Tai įvažiavęs į Raseinių apskritį,

Tytavėnų valsčių, tai rodo, jog kitoj karalystėj žmogus atsidūręs, keliai neišvažiuojami, jau žmonės, tur but, nebeprisimena, kuomet tenai keliai buvo taisomi. Mat Raseiniai, kaip save pasivadinę, yra krikščioniškas apskr., kuriems čia žemėje reikalinga vargas vargti, nes dangaus karalystėj bus išganyti ir pasivažinės gerai keliais.

GAISRAS

Liepos 8 d. apie 2 val. nakt. užsidegė ir sudegė prof. P. Leono namai prie Duonelaičio gat. Labai nukentėjo profesoriaus biblioteka. Ugnis prasidėjusi iš sandėlio.

"ČEMPIONATAS" KAUNO GATVĖSE.

Vakar apie 19 val. Vilniaus gatvėj kilo didelis triukšmas. Iš visų pusių į triukšmo vietą ėmė bėgti žmonės ir gatvės vidury prisirinko tokia minia, kad judėjimas tapo sustabdytas. Prisiartinus, teko matyti kaip vienas girtuoklis "linksminasi" keldamas didžiausį triukšmą ir mušdamas praeivius.

Tuojaus atvykęs I-os nuovados policininkas norėjo tą girtuoklį nugabenti nuovadon, bet tasai pasirodė labai smarkus, neišsigando, net ir policininko, kurį ėmė kolioti. Sargybiniam sušvilpus, prisirinko net penki policininkai, o čia tik prasidėjo tikrasis "čempionatas". Triukšmadaris sugriebė kokią tai kedę iš vežimo ir ėmė ją mušti į kairę ir dešinę, neskiriant "kaltų" nuo nekaltų. Ir policininkams daug teko pavargti, nes jie norėjo tą čempioną paimti gyvą ir šiltą.

Galų gale sutrukus kokia 10 minučių policininkams vargais negalais pavyko pasodinti jį į vežimą ir atgabenti į nuovada.

Tenai pasirodė, kad tas "čempionas" yra, taip sakant, žmogus su "praetimi", daug "pasidarbavęs" ir daug kaljėjęs vagis Sarkus Jonas.

"RGI "AMERIKONAS"

Šių metų birželio mėn. 19 d. karo liginonė apsistoję istyrimui sveikatos vienas Amerikos pilietis — lietuvis "Kuk". Tikra jo pavardė Kukanaukas, gimimo Vilkaviškietis. Jis kalbėdamas su liginoniais tvirtino, kad, girdi, nieko nebusia, kol viešpatausią Lietuvoj ir Lenkijoje du "karaliai". Liginoniai labai stebėjosi "amerikono" logika ir išvedžiojimais. Jis gyre-si, kad Amerikoj Redingsburgs Kante turis U. St. Hotel ir kelerius namus. Liginonėj gulėdamas 10 dienų, rašė į Ameriką kelis laiškus. Neturėdamas vokių ir popierio skolino pas liginonus-kareivius. Liginoniai jį, kaip su svečią, gerbė ir jam patarnaudavo: rašė laiškus, skusdavo barzdą ir kt. Iš liginonės jis išsirašė visai nepastebėtas, net nepasakęs sudie, neatsilygines už laiškus ir "nusavimes" vieno liginonio — invalido nosinę.

SUGAVO PLĖSIKUS.

SKUODAS. Iš birželio 30 d. naktį apie 11 val. vietinė policija gavo žinių, kad stoty randasi ginkluotų plėšikų. Nuvykus policijai vieną plėšiką pasisėkė sumiti, o antras pabėgo. Minėti asmens apiplėšė traukiny žmogų.

PRIGĖRĖ BLAIVYBĖS.

Šiomis dienomis Mapų gatvės praeiviai buvo nusteibinti tokiu reginiu: iš Liaudies namų išėjo koks tai žmogelis, kurs netvirtai laikydamasis ant kojų, visus kunu šlitinėjo į visas puses. Galų gale jis neišsilaikė ir įkrito į griovį kur saldžiai ir užmigo. Kaž kas iš minios perskaitė ant liaudies namų durų didelę iškabą: "Lietuvos Katalikų Blaivybės Draugija" ir visi nusprendė, kad tas pilietis blaivybės prisigėrė.

MAŽAS JAVŲ DERLIUS EUROPOJE.

(Elta). Spėjama, kad šių metų javų derlius Europoj busias 30 nuoš, blogesnis kaip perykštis, kuris laikomas rekordiniu. Šiemet derlius busias vidutinis. Jam pakenkę įvairiose Europos vietose buvę potvyniai, lytus ir audros. Italijoj namoma surinkti apie 65—75 nuoš, normalinio derliaus, tiek pat laukiamas Prancuzijoj. Vokietijoj pranašaujamas blogas rugių derlius. Žinomis iš Maskvos pranešama, kad Sovietų respublikų sąjungoj busias geras derlius, kurs leisias nemažą javų eksportuoti. Spėjama, kad pasaulio javų kainas nustatysiantis Amerika, kur derlius busias geresnis kaip pernai. Ypač geras derlius busias Kanadoj. Tuo tarpu Australijoj del nuolatinio lietaus derlius busias nepergeriatsias.

VILNIAUS ŽINIOS.

Magistratas jau tiek susmuko, kad jokiu budu negali suvesti galo su galu. Striukiausiai jam priseina, kad reikia mokėt valdininkams algos. Dabar už šį mėnesį jis vargais negalais sukrapštė savo valdininkams 50 nuoš, algos, o kitus 50 nuoš. atidėjo nežinomam laikui.

Vilniaus vaivada išleido savo valdžioj esantiems starostams ir komisarams aplinkraščių, kad nuo šių metų liepos mėn. paleistų nuo tarnybos visus tuos valdininkus, kurie turi nekilnojamojo turto ir iš jo gali išlaikyti šeimynas. Taip pat įsakoma paleisti nuo tarnybos moteris, kurių vyrų tarnauja valdškose įstaigose.

KUR PAZIŪRESI, VISUR VAGYS.

Keletą dienų prieš policiją suėmė du Vilniaus pramonės ukio banko direktorius: Janukovskį ir Koziel Poklewskį. Pe-reitais metais, kai buvo užpuolusi Lenkijos bankus džuma, šiam bankui grėsė mirties pavojus, bet tuomet pasisekė apgauti latviai ir išviloti iš jų nemažą kapitalą, kuris ir palaikė iki šiol banko gyvybę. Bet nežiurint į tai, banko reikalai ėjo blogyn ir jau paskutiniai laikais smulkus Vilniaus pirk-liai, kurie buvo vieninteliai banko klientai, negavo išmokėjimo ir todėl apskundė banko direktoriją prokurorui, kuris ir liepė tuojau sumiti ponus direktorius. Du pavyko sumiti, o trečias Rozwadovskis išdumė nežinomom šalin. Šie poneliai daugiausiai prisidėjo prie banko subankrutavimo įvairių vekselių dirbimais.

DU LIETUVIAI UZ DU LENKŲ KAREIVIŲ.

SVENČIONYS. Švenčionių kalėjime šiuo laiku sėdi du lietuviai, kurie kaltinami nušove 1902 m. du lenkų kareivius. Šių lietuvių pavardės: Adolfas Lukšėnas ir Kazys Kėkštas — abu Pivorų sodž., Tverėčiaus parap., švenč. apskr.

Kareivių nušovimo aplinkybės smulkiau sužinoti neteko. Tačiau jau vien laikas (1920 m.) sukelia įvairių liudnų minčių.

Lankys demarkacijos linija.

Pereito mėnesio 28 d. atvyko Vilniun Amerikos karo pasiuntinys Lenkijoj pulk. Mac Mac-kenney. Tarp kitko manas ap-lankyti demarkacijos linija.

NUZUDYTA 4 ŽMONĖS.

Naktį į liepos 8 dieną nežinomi piktadarai užpuolė Alek-sandro Čerenkos namus netoli Pastavų (Rude Bloko). Piktadarai nužudė A. Čerenką ir jo du sunų. Čerenkienei pavykė išsprukti iš namų, vienok piktadarai sužeidė ją peiliu at kirvii. Nelaiminga moteris neatgavusi nuovokos ligi mirties. Atlikę savo kruvinąjį darbą, piktadarai uždegė namus ir pasislėpė.

Į prasikaltimo vietą išvyko iš Vilniaus slaptosios policijos valdininkai su šunimis.

DEVYNIOLIKTOJO AMŽIAUS REALYBĖS IR VAIZDAI.

(Iš G. H. Wells'o — V. K. R.)

(Taša)

Pagaliau aliantų eskadronas (1865 m.), buvęs ant inkaro ties Kioto, privertė japonus sudaryti sutartis, atidariusias Japoniją pasauliui.

Šitie įvykiai neįmanomai pažemino ir užgavo japonus ir galėjo atrodyti, kad tautų išganymas ir tėra tos rūšies pažeminimuose. Stebėtina energija ir protingumu jie pasiryžo sulgynti savo kultūrą ir organizaciją su Europos valstybėmis. Niekados visoje žmonijos istorijoje joki tauta nebuvo padariusi tokio stebėtinio šuolio, kaip Japonija. 1866 m. ji buvo dar viduramžių tauta, fantastiška kraštutinio romantiško feudalizmo karikatūra; 1869 m. jos gyventojai jau buvo tiek persiėmę Vakarų kultūra, kad galėjo prilygti ir visų toliausiai nužengusioms Europos valstybėms ir gerokai jau pralenkė Rusiją. Ji visiškai išblaškė nuomonę, buk Azija kaž kokių būdu buvusi beviltinai užsilikusi užpakalyje Europos. Ji parodė, kad sulyginamai kalbant Europos progresas nebuvo jau toks didelis ir nepasiekiamas dalykas.

Negalime smulkmeniskai aprašinėti čia Japonijos karo su Kinija 1894-1895 m. Jis parodė jos pasiekimą Vakarų civilizacijos laipsnį. Ji turėjo našią europiečių tipo armiją ir nedidelę, bet tvirtą laivyną. Bet jos renesanso reikšmės, nors ją Britanija ir Jungtinės Valstybės įvertino ir atsinešė į Japoniją, lig šių Europos valstybė, nesuprato tos europiečių valstybės, kurias siekė naujų laimėjimų Indijoje ir Azijoje. Rusija veržėsi per Mančuriją į Koreją, Prancūzija jau buvo įsikurusi pietuose nuo Tonkino ir Annano, Vokietija žvalgėsi alkana, kad kur pagriebs sau tinkamą žemės smotą. Trys valstybės susijungė, kad neleidus Japonijai pasinaudoti jos karo su Kinija vaisiais ir ypatingai, kad neleidus jai įsikurti ant žemyno tokioje vietoje, iš kurios būtų galima valdyti Japonijas Juras. Karas su Kinija nusilpnino ją, ir kiti pradėjo grąžinti jai karą.

1898 m. Vokietija puolė Kiniją: pasiteisindama tuo, kad kiniečiai nužudė du misionierius, pajungė sau Shang-tungo provinciją. Po to Rusija pasigriebė Liao-ting pusiasalį ir išveržė iš Kinijos sutikimą prasti Sibiro geležinkelį ligi Port-Arturo; ir 1900 metais ji užėmė Mančuriją. Britanija taip jau negalėjo susivaldyti nepamėgdžijusi ir užėmė Weihai-wei uostą (1898 m.) Kaip gąsdino visi šitie žygiai kiekvieną suprantantį dalykus japoną, gali parodyti žemėlapis. Visas tai privedė prie karo su Rusija, kas paženklino epochą Azijos istorijoje ir Europos ignorancijos laikmečio užbaigą. Rusijos gyventojai, žinoma, buvo nekalti ir nežinojo apie tą nelaimę, kuri buvo parengta jiems visu keliu per pus žemės rutulio, ir išmintingesnieji Rusijos valstybininkai buvo priešingi tam veržimuisi; bet caras buvo apsuptytas finansininkų avianturistų, priskaitant čia didžiulius kunigaikščius, visus jo pusbrolius. Jie giliai įsivėrė lošime ir rengėsi plėsti Manchuriją ir Kiniją ir nesileido atitraukti nuo jų užmanymų. Ir prasidėjo gabenimas japonų kareivių per juras į Porth-Arturą ir Koreją ir siuntimas begalinį traukinių su rusais kareiviais, Sibiro geležinkeliu, mirti tolimuose mušų laukuose.

Rusai, netikusiai vedami ir nesąžiningai apurpinti, buvo sumsti ant sausumos ir ant jūrų. Rusijos Baltijos Laivynas plaukė aplink Afriką, kad japonai visai sunaikintų jį Tshushinos Siaurumoje. Revoliucinis Rusijos žmonių, įmirtusių dėl bepročių tolimuose kraštuose skerdynių, bruzdėjimas privertė carą baigti karą (1905 m.); jis sugrąžino pietinę pusę Sachalino, kurį Rusija buvo užgrobusi 1875 m., evakuavo Mančuriją ir paliko Korėją Japonijos malonei. Baltasis žmogus paliko Azijoje savo užmanymus. Iškilę aukštyn jezuitai dideliu žiaurumu persekiojo ir įžeidinėjo budistus. Šitie nesupratimai pynėsi kartu su to laiko feodalais konfliktais. Galų gale japonai priėjo prie išvaodos, kad europiečiai su savo Krikščionyste yra nepakenčiami trukšmadariai ir kad katalikų Krikščionybė ypatingai tai tik skraistė dangstyti politinėms popiežiaus svajonėms ir Ispanijos monarchijos; — kurie tuo metu jau valdė Filipinų Salas; ir štai sukilo didelis ir smarkus krikščionių persekiojimas ir 1638 m. Japonija visai uždarė europiečiams, išskyrus vieną apgriuvusią olandų dirbtuvę ant mažos salos Deshima, Nagasaki uoste; ji išbuvo taip uždariusi per 200 metų.

Olandai Deshimoje turėjo neįmanomai daug prisikentėti. Jie neturėjo jokių santykių su japonais, išskyrus tik specialiai pristatytus priėjų valdininkus. Tais dviem šimtmečiais japonai pasiliko taip atkirsti nuo viso kito pasaulio, lig jie būtų gyvenę visai ant kitos planetos. Buvo uždrausta statyti laivus didesnius už pajurio valtį. Joks japonas negalėjo iš-

vykti į užsienius ir joks europietis negalėjo įvažiuoti Japonijon.

Japonija per du šimtmečius buvo užu didžiojo istorijos kelio. Ji gyveno vaizdingo feudalizmo padėtyje, kruvinių karų gaivinama; apie penki gyventojų nuosimčiai, samurai, arba kariai ir didikai su savo šeimomis, nevaržomi ir nesuvaldomi tyronizavo visus kitus. Visi paprasti žmonės turėdavo klaupyti, didikui pro šalį einant; parodyti kiek nepagarbos didikui reiškė likti savo samurai'o nuplaktu ligi mirties. Parinktosios klasės gyveno romantišku laimės įšokimo gyvenimu, negaunant iš svetur nei spindulėlio šviesos; jie mylėjo, žudė ir gynė smulkius savo garbės klausimus, kas, galimas daiktas, begalo vargino inteligentiškus žmones. Galime atsivaizduoti sau vargingą minties padėtin, norėjusios ištrukti kur nors keliauti ir gauti žinių ir turėjusių bet gi tupėt uždarytoje saloje; tuščiame romane.

Tuo tarpu išorinis pasaulis tiekė naujų plaučių vaizdų ir naujų jėgų. Dažniau pasirodavo keisti laivai, aplenkdami Japonijos pakraščius; kartais laivas suduždavo ir prie kranto prilaukdavo išsigelbėję jureiviai. Per olandų naujokyną Deshimoje, kurs buvo vienintelis jų ryšys su išoriniu pasauliu, ėjo įspėjimas, kad Japonija atsilieka nuo Vakarų pasaulio. 1837 m. į Yedō įplaukė laivas su keista dryžių ir žvaigždžių vėliava, gabenęs keletą japonų jurininkų, rastų toli Didžiąjame Okeane. Laivas buvo išvytas lauk kanuolės šuviais. Netrukus ta pati vėliava pasirodė ir ant kitų laivų. Vienas atplaukė, reikalaujamas paliuosuoti aštuoniolika Amerikos jurininkų, išsigelbėjusių nuo sudužusio laivo. Paskui 1853 m. atplaukė keturi Amerikos laivai su komodoru Perrr ir nesileido pavartyti šalim. Jis įleido inkarus uždraustame vandenyje ir pasiuntė savo pranešimą dviem valdomam, valdžiusiem tuo metu Japoniją. 1854 m. jis sugrįžo su dešimčia laivų, tai buvo keisti garo varomi laivai, su didelėmis kanuolėmis, ir jį pasiulė japonams užmegsti prekybos santykius tokiomis sąlygomis, kad nebebuvo galima atsakyti. Jis nulipo nuo laivo su 500 vyrų sutarčiai pasirašyti. Didžiausios minios žmonių žiūrėjo į tuos atėjimus iš išorinio pasaulio, ėjusius gatvėmis.

Amerikos praskintu keliu ėjo Rusija, Olandija ir Britanija. Į kraštą atėjo svetimšaliai ir tarp jų ir japonų dvasios ponų iškilo konfliktas. Gatvės pestyne buvo užmuštas britas jureivis, ir už tai britai ėmė bombarduoti japonų miestą (1863 m.). Paskui didikas, valdęs žemes prie Shimonoseki Siaurumos pamatė galimu paleisti šuvį kitą į svetimšalių laivus, ir štai įvyko antras bombardavimas, ir britų, prancūzų, olandų ir amerikiečių karo laivai sunaikino jo batarejas ir išvaikė jo kardininkus. Naštos dalį. Per keletą metų Vokietija dar valdė, nors ir neramiai, Kiau Chau.

12.

UZJURIO EKSPANSIJOS LAIKMEČIO UŽBAIGA.

Italijos etenprizą Aibsinijoje sulaukė bausis mušis ties Adowa (1896 m.), kur suvirš 3.000 italų buvo nukautų ir daugiau ne 4000 pateko nelaisvėn. Imperijų ekspansijos fazė, organizuotų ne-europiečių valstybių lėšomis, artinosi galo. Ji spainiojo ir be to painius ir gana sunkius politinius ir socialius klausimus Didžioje Britanijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje ir Rusijoje su gana svetimais žmonėmis; Didžioji Britanija turėjo Egiptą (formaliai dar neaneksuota), Indiją, Burmą, ir visą eilę mažesnių problemų, kaip Malta ir Shanghai; Francūzija įklimpo į Tonkiną ir Annamą, turėdama dar be to Algierą ir Tunisą; Ispanija naujai įsipainiojo Moroke; Italija rodo sau nelaimių Tripolyje; ir vokiečių užjurio imperializmas, nors jos "vieta saulėje" atrodė gana varginga, sėmė pasitenkinimo, kiek galėdama, iš minties, kad tarp jos ir Japonijos gali iškilti karas del Kiau-Chau. Visi tie "pavaldiniai" kraštai turėjo savo gyventojus beveik tokio pat apsišvietimo ir inteligentiškumo, kaip ir užvaldžiusių juos kraštų gyventojai; kiekviename atsitikime buvo neišvengiamas plėtimasis spaudos, kolektyvio susipratimo ir reikalavimas nepriklausomybės, ir Europos valstybininkai buvo per daug užimti jų imperijų užkariavimais, kad būtų galėję turėti kokią nors aiškią idėją apie tai, ką jie su jomis darytų, jeigu jas.

Vakarų demokratijos, pabudusios prieš laisvės pasijuto virtusios "imperiskomis" ir gana susirupino dėl tokio išradimo. Rytai atėjo į Vakarų sostines su keistais reikalavimais, Londone paprastas anglas, labai užimtas streikais, ekonominiais klausimais, nacionalizacijos, municipalizacijos ir panašiais klausimais, pamatė, kad jo viešuosius susirinkimus buriais lankė daugybė ponų turbanuose, fežėse ir kitais keistais galvų papuošimais, visi sakdami: "Jūs paėmėt mus. Žmonės atstovaujasti jusų valdžią, sunaikino mūsų pačių valdžią ir neleidžia mums susikurti naujos valdžios. Ką gi dabar jūs ketinate daryti su mumis?"

Vakaru demokratijos, pabudusios prieš laisvės pasijuto virtusios "imperiskomis" ir gana susirupino dėl tokio išradimo. Rytai atėjo į Vakarų sostines su keistais reikalavimais, Londone paprastas anglas, labai užimtas streikais, ekonominiais klausimais, nacionalizacijos, municipalizacijos ir panašiais klausimais, pamatė, kad jo viešuosius susirinkimus buriais lankė daugybė ponų turbanuose, fežėse ir kitais keistais galvų papuošimais, visi sakdami: "Jūs paėmėt mus. Žmonės atstovaujasti jusų valdžią, sunaikino mūsų pačių valdžią ir neleidžia mums susikurti naujos valdžios. Ką gi dabar jūs ketinate daryti su mumis?"

(Pabaiga bus)

Ivairenybės

KAIP SVEIKINASI ĮVAIRIOS TAUTOS.

Abesinijos gyventojai susitinkę ima vienas kitam už rankų ir bučiuoja jas. Jei, asmuo su kuriu sveikinamės, būtų diržu apsijuosęs, jis patsarąjį paduoda savo pažįstamam, pats likdamas beveik nuogas. Abesinijoje, reikia pasakyti, gyventojai dėvi tik diržus ir retkarčiai perkelineg kelines.

Afrikos pakraščiu gyventojai kunigaikščiai bei vadai susitiekę spaudžia tryšyk vienas antram dešinės rankos vidurinį pirštą. Jei susitinka arabai, tai vienas kitam sako: "eik ramybėje", o antras "laimingos kelionės".

Kinas sveikindamasi su kitu, deda rankas ant krutinės, parkeipia galvą į šoną, ir sako: "Dzin, dzin," arba klausia: "ar valgiai ryžių?"

Cikladų salų gyventojai sveikindamės pila vandenį sau ant galvos.

Kaip sveikinas vokiečiai, rusai kiekvienas siek tiek yra girdejęs, del to čia nekartosim. Moterys Aukšiniojo Kranto susitikdamos išsiima iš plaukų šukas ir kelias jomis plaukus į viršų, palaidi plaukai gula ant pečių.

Graikas sveikindamas sako: "Ką tu darai?"

Žydai senovėje sakydavo "Šalom alechom" t. y. ramybė tau, o antras atsakydavo: "Alechom šalom", t. y. tau ramybė.

Šiaip sveikinas žydai ir dabar, tik su senai matytu žmogui.

Indėnai sveikindamiesi griebia vienas kitam už barzdos.

Olandas klausia: "kaip važinėji?" arba "kaip plaukioji?" ir ar "gerus pietus valgei?"

Irlandai susitiekę vienas kitam sako: "linkiu jums minkštai pasikloti patalą".

Italas sutinka kitą žodžiais: "kaip tavo reikalai atrodo?" arba sako: "bučiuoju tau ranką".

Čekoslovakai sako: kuo galiu patarnauti bučiuoju ranką. Japonas sveikindamas nuima savo pantaplį nuo kojos.

Laporius sutikęs pažįstamą drūčiai spaudžia nosį prie draugo smilkinio.

Limurijos gyventojai (netoli Filipinų salų) griebia vieni kitiems už kojų ir trina sau veidus.

Niegia gyventojai Loleco klaupia ant kelių ir trys syk paliečia vienas kitą rankomis, pakeldami jas iki pečių.

Marijonų salų gyventojai deda rankas vienas antram ant pilvo.

O Meksikos gyventojai sutikę pažįstamą sveikinas maldos žodžiais.

Neopolitonai sako: "stiprėkite šventume".

Rytų magometonai žemai lenkiasi ypač, prieš turtinguosius. Kai kada jie klaupia ant kelių rankomis ir kakta siekdam žemės.

Lenkai sako: "Do nog upadam" — puolu prie kojų (mat vergiška) "Dzien dobry" laba diena.

Ispanai: "Gera diena ponai".

Soktorų salų gyventojai bučiuoja vienas antram į petį, kaip Lietuvoje senesni žmonės kunigui.

Turtingieji Tomoto salos gyventojai sultonai — prima svečius stovėdami, o svečiai sėdi.

Trapistai niekuomet nesisveikina tarpusavy, tik sako: "Memento mori", t. y. atsimink mirtį.

Mes lietuviai sakome: "sveikas, tamsta".

NEATITARNAVUS KARIUOMENĖJE NEGALIMA VESTI

Vilniaus vaivada išleido parėdymą, kuriame primena kaip netarnavusiems kariuomenėje, taip ir dvasiškai, kad vedimas prieš ėmimą kariuomenėn yra griežtai uždraustas ir nesilaikantieji to įstatymo busja traukiami teismo atsakomybėn.

VARGAS VIENSTYPIAMS

Graikioj šiomis dienomis paskelbtas įstatymas, kuris vienstypiams (nevečusiems) uždeda mokestį: nuo 24 ligi 40

metų amžiaus mokėsią 3000 drachmų o nuo 40 metų po 1000 drachmų metams.

IESKO ROMOS IMPERATORIŲ KAPŲ.

"Giornale d'Italia" praneša, kad pradėta daryti kasinėjimas imperatorių kapams surasti. Iki šiol rasta parašas, iš kurio sprendžiant busias surasta imperatoriaus Nervos kapas.

SENAUSIAS ARKLYS

Maisons Laffitte, netoli Paryžiaus, kur randasi bemaž visos prancūzų lenktynių arklių arklydės, įvyko nepaprastos laidotuvių apeigos.

Dalyvaujant daugybei sportininkų palaidotas seniausias

arklys, kokis tik kada nors galėjo būti pasaulyje. Tai buvo arklys vardu Vasistas, kuris 1889 metais jau kaip šešmetis gavo didžiausią Paryžiaus dovaną. Jis išgyveno 43 metus. Žionvų nuomone, tatau atatinka 130 metų žmogaus amžiui.

Vasistas buvęs laimingas ne tik savo amžium, nes ir didžiausią dovaną laimėjęs tik visai netyčiomis. Tatalizatorius (kur galima laikyti už tą ar kitą arkį) tuo laiku labai daug prakišęs, nes mokėjęs 6750 frankų už 10.

AKLŲJŲ SAJUNGA.

KAUNE nutarta organizuoti aklųjų sąjungą, kurios nariais gal būti visi aklijeji nuo 17 metų amžiaus. Aklijeji gi nuo 8 ligi 17 metų amž. bus tik sąjungoje registruojami. Pirmas steigiamasis aklųjų suvažiavimas šaukiamas š. m. liepos 24 d. Kaune, Liaudies namuose.

Informacijas apie aklųjų sąjungą teikia vienas iniciatorių, p. Daunys, gyvenas Kaune, Ukmergės pl. 110 nr.

Girkainiškis.

INTERNACIONALIZMAS IR DEMOKRATIZMAS.

Perėitą kartą mes nors trumpai palietėme Internacionalizmo dogmas. Tik trumpai pažvelgus atradome, kad joki šiandienine internacionališka sekta žmonių gerovės nekuria, tik stengiasi migluotus obalsius skelbdama sau pasinaudoti ir darbo žmogų išnaudoti, net pamynę ir žmoniškumo teises.

Šį kartą mums lieka pakalbėti apie Demokratizmą. Gal kas paklaus, kas tai yra Demokratizmas? Į tai atsakymas gali būti visai trumpas: tai žmonių valia. Mat kada internacionalistai eina prie diktatūry, tai demokratizmas veda žmoniją prie tokios tvarkos, kur žmonija privalo valdytis ne keno nors diktavimu, bet savo valia. Pasaulio valstybės, kurios tvarkos demokratiniams pagrindais, jos tvarkosi savo valia. Gyventojai eidami demokratiniams įstatymais, renkasi sau valdžią tokią, kokį jų manymu yra tinkamesnė ir geriau atsakys jų reikalavimams.

Demokratizmas savo aukščiausiu obalsiu turi: "Gyvenk ir kitam leisk gyventi. Švieskis ir kitam nesgalėk apšviestis." Tokie obalsiai, kaip tik atatinka žmogaus įgimčiai, Mat žmogus turi tokią įgimtį, kad siekti prie ko. Buti laimingas gyvenime. Tad demokratizmas ir ragina žmoniją, kad ji nepavydėtų kitam to, kas jam yra gero ir naudingo.

Šiame atvejuje, musičkiai internacionalai, kaip juodasis, taip ir dvišakis raudonasis, mėgina demokartizmą kritikuoti. Jie sako, kad tokis obalsis leidžia kapitalui vystytis, kuris pavergia darbininkiją. Tai yra didelė internaonalistų melagystė. Aš čia privesiu pavyzdį, kaip demokratizmas kovoja ir užkerta kelią kapitalizmui. Demokratizmo principuose sakoma, kad žmogui yra leistina naudotis gyvenimo progomis. Tokį posakį internacionalistai pakrepia tokion prasmėn, kad žmogus turi teisę tapti kapitalistu. Bet jie užtyli tą pasakymą, kur demokratizmas sako, kad kiekvienas šalies gyventojas, privalo mokėti tokias valstybės duokles, kurios būtų imamos nuo jo įplaukų. Reičkia, demokratine tvarka įgyvendinus, norintems gruohti didelius turtus, galima uždėti tokius mokesčius, kurie juos negalės išmokėti ir bus priversti susilaukyti nuo kapitalizmo, kad nepavergus darbo žmonių minios.

Prieg tam, demokratizmas mums sako, kad žmogus turi būti pats savo valdonas. Tą atsiekti mes kitaip negalime, kaip tik per pilnutėlę laisvę. Istorija mums parodo, kad Amerikoje, kada buvo kilusios įvairios suirutės, jas galėjo pergyventi tik taip, kad žmonėms teikiama laisvė. Berods ir buvęs prezidentas Linkolnas yra pareiškęs: "Valstybėje negalim laukti laimės, kol joje nebus pilnos laisvės." Šį posakį nekas negali sukritikuoti. Demokrati-zmas juomi davovaujasi ir prie to žengia. Demokratizmas gali gyvuot be jokios diktatūros, o bent kuris internacionalizmas, be diktatūros išsilaukyti negali. Demokratizmas gali dideliais žingsniais žengti pirmyn, vieno-

je rankoje laikydamas laisvės vėliavą, o kitoje žibintuvą. O internacionalizmas tik tada gali žengti pirmyn, kada vienoje rankoje laiko savo vėliavą, o kitoj liaudį varžančius rėtežius.

Žmonijos gerovės kurimui, demokratizmas mums sako, kad visi visuomenės naudojami gamtos turtai: ežerai, upės, žemės plotai, miškai, kasyklos, susisiekimo priemonės, turi but suvalstybtinti. Vadinasi, tas viskas, is ko visuomenė turi imti savo kasdieniniui gyvenimui reikmenis, neprivalo buti pavienių asmenų nuosavybe, bet turi buti valdžios, kuri sunaudotų krašto gyventojų reikalavimams. Čia irgi uždaros durys kapitalo išsivystymui.

Anei kurį punktą paimsime iš demokratizmo principų, visur atrasime, kad jis yra pagrįstas žmonių valia.

Tad ir mes lietuviai, pradėję savo nepriklausomą gyvenimą, turime rimtai pagalvoti: ar užteko mums buti kitų diktuojamais, ar norisi gyventi savu protu ir naudotis pilna laisve? Jeigu norime, kad Lietuva būtų lietuvių o lietuviai Lietuvos, tai kitos išeities rasti ir negalime, kaip tik kotvirėčiausiai įgyvendinti demokratine tvarka, nes ji mus prie to veda.

Juodasis internacionalizmas žiuri į Romą ir laukia įsakymų veikimui. Jis veikia taip, kaip šalies gyventojams geriau, bet kaip jam įsakio. Tas pats ir su raudonoju internaonalu. Jis irgi turi viršunes ir veikia kaip tos vršunės diktuoja. Abudu internacionalai turi klausyti viršunių, stelbdami šalies gyventojų reikalavimus. Nežiurint kurio internacionalo šalininkai paims valdžią, jie negalės veikti kaip norės, bet veiks kaip jiems įsakyta. Demokratizmas to nedaro. Demokratizmas nelaukia užrubežinių padiktavimų, bet jį atsiklausia savo šalies žmonių valios ir veikia sulgy jų pageidavimo ir gerovės.

Partaigi trokštančiu gerovės sau ir savo šaliai, kiekvienas lietuvis ir negali buti kitokiu, kaip tik demokratizmo šalininku ir jo remėju. Internaciona-lizmo rėmimas, tai lyginal pats savęs skriaudimas.

Lietuvių tarpe mes turime organizaciją, kur atsako demokratiniais principams, tai yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara. Ši organizacija siekia prie žmonių gerovės; veda liaudį į šviesesnę gyvenimo ateitį ir teikia konoplačiausią laisvę visiems. Ji prie savęs turi sutraukus tukstančius sveikai protaujančių lietuvių, kurie savo darbais kuria lietuvių tautą: šviesesnį rytojų. Kiekvieno lietuvio ir yra užduotis, remti Sandariečių darbus; tapti Sandaros nariais ir atvirai visiems pasakyti, kad lietuvis nori buti ne keno kito kaip Lietuvos, o Lietuva turi buti ne keno kito kaip lietuvių. Mes nenorim buti priklausomi Romai, Maskvai, ar ten kokiems kitiems internacionalų diktatoriams, kurie savo letena mus prispaudę laikytu. Mes norime gyventi savu protu ir buti nei keno nevaržomi. Prie to mums veda Sandara, mes ir einame su ja.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

K. J. PAULASKAS Manager and Editor.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50; Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojanti: "SANDARA"

327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

MEKSIKOS PERVERSMŲ ATGARSIAI.

Siomis dienomis amerikų spauda užpildyta įvairaus turinio sensacingomis žiniomis apie naujas perversmes Meksikoje. Pažangesnioji spauda j tai žiūrį rimtai, o klerikalinė, arba klerikalams pataikaujanti, stengiasi ją įvyki padaryti kiek galima žiauriausiu, kad įtikrinti pasaulį, jog dabartinė Meksikos valdžia, su prezidentu Calles priešakyje, smaigia katalikystę ir taip panašiai.

Siandieniniai atsitikimai Meksikoje, kur liepos 31 d. tapo uždarytos Komos katalikų bažnyčios, kulturingam pasauliui nėra naujenybė. Jau yra keletas valstybių, kurios nieko bendro su Roma neturėdamos gyvena nei kiek neprasčiau, bet dar geresniu gyvenimu, negutos, kurios pasidavusios Romai.

Jeigu rimtai prisžiūrėsime į siandieninius Komos katalikų reikalus, j jų politiką, tai visai neabejotinai reikia pasakyti, kad tokie popiežiaus politika nebus pakenčiama ir kitoms valstybėms. Mat Komos katalikų galva popiežius, kuris skaitomas Dievo vietininku ant žemės, siandieną teisėtumą yra pamynęs, o reikalus veda taip, kad jam būtų didesnis biznis, didesnis turtų sugruobimas. Ar galime rasti žiauresnį ir neteisingesnį pasielgimą kad ir su Lietuva, kur Lietuvos sostinė Vilnius kruviniais vagiams lenkams per popiežių tapo pripažinti. Kulturingas pasaulis tokia neteisę mato ir supranta, kad yra vieniems pataikavimas kitus skriaudžiant.

Tad ir Meksikos valdžia, darydama tokius žygius, darė ne prieš katalikystę, bet prieš neteisę Romos politiką. Juk Meksikos valdžia, pirm negu uždarė bažnyčias, buvo pareiškusį kunigams, kad jie palaikytų bažnyčias ir eitų katalikystės pareigas kaip yra, tik nieko bendro neturėtų su Roma. Bet kunigija to nepaklausė. Ji vieton klausyti valdžios, pradėjo ją boikototi ir atsisakinėti laikyti pamaldas, kaip reikšdami protestą. Kada kunigija atsisakė laikyti pamaldas, tai valdžia ir matė reikalą uždaryti bažnyčias, kas šindieną norima padaryti valdžiai žiauriausia ir kodidžiausias skandalas iškelti.

Bet Meksikos valdžia to nenusiaga. Ji pasiryžusi savo nusistatymą palaikyti. Ir visai nėra abejonės, kad jeigu Komos katalikų tikėjimo galva popiežius nekeis savo politikos, neprisilaikys daugiau teisėtumo, tai panašiai atsitiks ir kitose pasaulio valstybėse.

Siame reikale paimkime kad ir Lietuvą. Jeigu taip dalykai stovi, tai kokis išrokavimas Lietuvai arba jos katalikijai turėti ryšius su tom, kuris Lietuvai velina blogą ir ją skriaudžia. Kulturingas pasaulis negali būti užsimerkęs ir duotis save skriausti matydamas, kad tie, kurie po mirties katalikijai žada neapsakomų gerybių, o patys sau ant šios žemės griebia kiek tik paimti gali.

NAUJŲ PERMAINŲ AKYVAIZDOJE.

Lietuvą valdant pažangiems žmonėms, šalies gyventojai kas dieną susilaukia naujų valstybinės tvarkos atmainų, naujų palygvinimų ir didesnės laisvės kasdieniniame jų gyvenime.

Vos tik du mėnesiai laiko, kaip naujoji valdžia valdo šalį, o jau galime priskaityti daug didelių darbų atlikta. Panaikinta karo stovis; gražinta spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvė; praversta amnestijos įstatymas; panaikinta mirties bausmė; sumažinta aukštėms valdininkams algos, kur valstybei kas metas sutauptoma šimtai tūkstančių litų ir padaryta projektas kunigams algas nemokėti, kur vėl daugias negu pusė milijono piliečių sumokėtų litų bus išgelbėta nuo prasmegimo kunigų kišeniuose, o bus suteikta tinkamesnė parama naujakuriams bei kitoms reikalingoms įstaigoms.

Jeigu tos visos minėtos pamainos, nepasikeitus pačioms gyvenimo sąlygoms Lietuvoje, taip umai padarytos, tai savaimi aišku, kad tas galėjo senai būti padaryta ir tiesiog buvo nepageidaujamos laikyti, kad ir klerikalams valdant Lietuvą. Bet klerikalams tas buvo reikalinga. Jiems buvo reikalinga mirties bausmė. Buvo reikalingas karo stovis. Buvo reikalingas ir spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvės varžymas. Tokius žiaurusius įstatymus palaikant, tai buvo purvinomis kojomis mindžiojimas šalies gyventojų teisų, tai buvo šalies pavertimas į protiška elgėtyną. Tokie įstatymai netik neteikė Lietuvai gerovės, bet jie paslėpė daug blogdarius, kyšininkų, fašistų ir kitokių tinginių. Tokie žmonės budami valdiškose vietose, galėjo savivaliauti kiek norėjo. Jei kas išdrįso prieš juos tarti teisybės žodį, tuoj einant įstatymais tas atsidūrė kalėjimuose. Mat šalies gyventojai neturėjo teisės laisvai teikti savo žodį ir nurodyti blogdarius darbus. Žodžiu sakant klerikalai apsirubežėję tokiais įstatymais vadovavosi taip, kad lai prsmenga viskas, bile tik mums gerai gyventi.

Priegtam, nuo gyventojų buvo lupami dideli mokesčiai, kada tuo pačiu sykiu Vailokaičiams buvo dovanojama desietkai tūkstančių litų. Aišku, kad tokie šeiminkai Lietuvai buvo nepageidaujami.

Matant naujosios valdžios tokius žygius, išluojant laukan visą klerikalų padarytą šukšlyną, drąsiai galime laukti ateityje kiltų valdžios darbų, gerovės kaip valstybei, taip ir visiems šalies gyventojams.

Apžvalga.

DEL AIŠKUMO.

"Keleivis" N. 30 grumuoja "Sandarai" teismu už tai, kad "Sandara" N. 29 patalpino p. J. Kalinausko paklausimą: kodėl "Keleivis" nepaskelbė surinktų aukų atskaitų. Pasirodžius tai žinutei, "Keleivio" leidėjas p. Jurgis Gegužis, pasisaukė "Sandaros" redaktorių per telefoną ir grasindamas teismu pareikalavo, kad tame reikale turėti pasitarimas. Buvo nuetai į "Keleivio" ofisą ir tame reikale tartasi.

Pasitarime jie pareiškė, kad tas paklausimas esąs ant jų įkriminuojančias šmeižtas ir reikalavo, kad "Sandara" atšauktų. Iš "Sandaros" pusės buvo pareikšta, kad tą paklausimą supranta kaip paklausimą ir nemato jokio įkriminavimo, o jei "Keleivio" leidėjai mato įkriminuojančių šmeižtų, kad rašiškaiki pridurtų savo pareiškimą, kurį "Sandara" patalpina ir paklausimas bus atitaisytas. Jie atitaisyti tekstą atsisakė duoti, tik griežtai reikalavo, kad pati "Sandaros" redakcija, pasiremdama jų pareiškimais atitaisyti. Gi iš jų pareiškimo, suprasta štai kas:

Per "Keleivį" įplaukiančios aukos, kaip Lawrence streikieriams, taip ir revoliucijai, nuvertimui Kuzijos caro, buvusios skelbiamos, kiek kas aukavo. Gi atsisakytumas buvęs sekančiais: "Keleivis" streikieriams surinktas aukas, pasiuntęs streikierių komitetui, ir turįs to komiteto pakvitavimus. Gi revoliucijai caro nuvertimui aukas, pasiuntęs socialistų komitetui į Philadelphia, Pa. Kaip vienų, taip ir kitų aukų pasiuntimą, kiek ir kam kada buvo pasiūsta, "Keleivyje" neskelbė. Streikui pasibaigus, komitetas esąs paskelbęs abelnas atskaitas, kokiame tai plakate anglų kalboje. Bet laikraščiuose tas nebuvo skelbta. Tai tokį pareiškimą, vadinamam paklausimu, kuris skaitomas jų įkriminavimu, "Keleivio" leidėjai padarė ir mes paskelbiame.

Matant tokį dalykų stovį, ar yra pamatas, primesti "Sandarai" ir p. Kalinauskui chuliganizmas, banditizmas ir kitokie nerimtumai? Juk nekas nesako, kad jų pinigų savo reikalams sunaudojote? Tai kokių išrokavimų pykti už paklausimą, jeigu Sandariečiai jums nieko nesakė už šimtus įvairaus tono paklausimų? Paklausimas buvo daromas todėl, kad per laikraštį nebuvo paskelbtas aukų pasiuntimas, kas aukavusiems ir buvo neaišku.

Sakymas, kad "Keleivis" per 14 metų kas savaitę negali skelbti atskaitas, irgi neišlaiko kritikos, Berods patys pasakote, kad ir tame momente kada aukos buvo renkamos nebuvo skelbta jų pasiuntimo sumos. Tas ir sudarė žmonėms neaiškumą. Argi toliau gyvenanti gali žinoti, ar jus turite ar neturite pakvitavimus, jeigu viešai tas nevo paskelbta? Jei tas būtų buvę padaryta tame momente, tai po 14 metų tas klausimas nebutų judinamas. Dabar, del menko paklausimo, kurį galima atsakyti keliais žodžiais, grąšinti teismu, yra daugiau negu keista. Žinoma, galima tasytis po teismus ir bilimietis kada tik yra noras. Bet tas išeitų kaip su tuom kudiūni: eisiu mamei pasakyti, nors ir be tos mamės galima apseiti.

Tai tiek mes nuo savę turime pasakyti j tokį "Keleivio" žiaurų atsiliepimą. Jei "Keleivis" randa neteisingu mūsų pareiškimą j pasikalbėjimo su jais, tai lai parašo atitaisyti tekstą ir mes patalpinsime. Paklausimas yra paklausimu, j kurį galima duoti ar neduoti atsakymą, bet negalima suprasti įkriminavimu.

Prie pabaigos turime pastebėti štai ką: Tame oficialiame pasikalbėjime, "Keleivio" leidėjams buvo priminta, kad "Keleivio" Nr. 14, iš balandžio 7 d. 1926 m. buvo redakcijos apžvalgoje irgi didelė nesąmonė ir kaip Sandaros, taip ir tulų ypatų įkriminavimas. Ten yra pasakytą, kad Sandara, per p. Strimaičio ir p. Paukščio tarpininkystę, sunaudoję savo partijos reikalams Politinio Iždo pinigų, pp. Natkevičiaus su Žygelio surinktu apie \$1,000. Šis dalykas pirmiaus buvo užginčytas spaudoje ir dabar žodžiu.

Michelsonas dasileido, kad tai galėjo būti skelbiama neteisębė ir sukito atitaisyti. Tad mes iš savo pusės atitaisydami "Keleivį" paliestą klausimą, sykiu reikalaujame, kad ir "Keleivis" taipgi atitaisytų Sandarą, Politinį Iždą ir minėtus asmenis paliestą klausimą, nes tai yra neteisingas įkriminavimas.

VISUOMENĖS KLAIDINTOJAI.

Juožapiečių organas "Darbininkas" N. 57 nurietė ilgiausį editorialą, įkvėpimą sėdamas iš Kauno kademų organo "Rytas", kuriame aprašoma iškilusie nesuipratimai Petrašiuose. Neva imami "faktai" iš su amerikiečiams gerai žinomu "Dzimdžių" artistu V. Dineika pasikalbėjimo, kur tas įvykis padaroma politinio pobūdžio, šmeižiama dabartinė Lietuvos valdžia ir kaltinama kai kurie valdininkai, už daleidimą riaušėms įvykti.

"Darbininko" redaktorių tokius "motyvus" perspausdindamas, pasukiodamas džiaugėsi, kad turi neva "pamatą" valdžios apšmeižimui ir nuo savęs priduria:

"Kaip visi žinome artistas Dineika nėra jokis klerikalas ir net artimesnis liaudininkams, negu klerikalams. Tad jo įvyki nušvietimas "Lietuvos žinių" pranešimą galėjo tik patvirtinti. Bet taip nėra. Matyt ten buvo rimtas dalykas neleidžias dailinti del partijos labo, Artistas V. Dineika atvirai nušviečia dalyką."

Vadinasi, čia nurodoma, kaip tikras faktas. Bet yra visai kitaip. Pats p. V. Dineika, matydamas klerikalų tikslą provokuoti valdžią jo pasakojimą iškraipant ir negalėdamas pakeisti, per "Lietuvos žinias" atsako sekančiais:

"Užbaigiant ginčą del Petrašunų įvykių.

Atsakymas gerb. K. Binkniui. "Gerbiamasis! Į Tamstos laiška, kai del Petrašunų įvykių galiu pareikšt Tamstai ir gerb. visuomenei, kad mano pasikalbėjimas su "Ryto" bendradarbiu yra iškraipytas ir tendencingai nušviestas. Ypač apgalvėtina, kad "R." siems įvykiams pridavė politinę reikšmę, kas, mano manymu, šiam įvykiui pritaikinti negalima. Tamstos laiška pažymėti faktai viso įvykio pilnai ir tiksliai irgi nešviečia, bet manydamas, kad įvykio smulkmėnos labiau liečia teisma, negu gerb. visuomene, ir kadangi šiais įvykiais bereikaloperuojama politiniais tikslais — nuc skelbimo smulkesnių faktų susilaukimo. Tik pastebiu, kad pats susitaikymo faktas įvyki vietoje parodo, jog tas trukšmas įvyko vien tik del perdidelio įsikarsčiavimo kaip iš vienos taip ir iš antros pusės, ir iš to menko įvykio negalima daryti politinio dalyko.

Su aukšta pagarba, Vikt. Dineika."

Matote, kaip klerikalai bauriai apšmeižė valdžią, iškraipydami žmogaus pasakojimą ir vietinį nesuipratimą suriškdami su valdžia ir jos politika. Tai didžiausia provokacija!

Jeigu p. Gudas talpindamas melagystę pastatė klausymą: Ką dabar pasakys? Tai mes klausiamo ką Gudas pasakys? Ar jis tik išsispaviedos iš pildyptos melagystės nuodėmės, ar sykiu ir paskelbs, kad visuomenėje paleistą melagystę atitaisius?

ZELIGOVSKIS, SAKO ESAS GYVAS.

Lenkijos perversmių laiku, Amerikos spaudoje plačiai buvo rašoma, kad lenkų gen. Zeligovskis, kuris smurtu keliu užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių, tapo užmuštas kovoje Varšavos gatvėse.

Dabar "Lietuvos žinių" N. 155, Elta paduoda žinią iš Varšavos, kurioje sakoma, kad šiomis dienomis Zeligovskis esąs su kokia slapta misija pasijustas į Vilnių, kur išbuvęs 3 mėnesius laiko. Jei ši žinia teisinga, tai apie jo užmušimą pasakalai buvo melagingi.

KUN. KRUPAVIČIUS "BENZINUOTAS".

Lietuvos laikraščiai praneša, kad buvęs žemės ukio ministris kun. Krupavičius, per penkis šių metų ministeriavimo mėnesius, išleido susisiekimo reikalams (benzinui ir te-

palui) 7,000 litų. Gi samatoje visiems metams skirta tik 8,000 litų.

Vadinasi, kun. Krupavičius, bebaigdamas ministeriauti, atsakanciai "išsitėpė" ir "išsibenzinavo".

KOKIĄ GIESMĘ DABAR GIEDOS?

Lietuviški bolševikai nuolat puolė Lietuvos valdžią, prikišdami politinus kalinius ir tt. Bet dabar, kada vadinamoji negera Lietuvos valdžia panaikino mirties bausmę, priėmė amnestijos įstatymą, ką nėra padarius Rusijos valdžia, kurią bolševikėliai vadina darbinikiška. Žiūrėsim, kokią giesmę jie dabar užgiedos, Lietuvos niekinimui, o Rusijos garbinimui?

JAU BIJO VILEISIO.

Amerikos lietuvių klerikalų laikraščiai jau pradeda nuogąstauti, kad Lietuva neatstytų savo atstovu p. J. Vileišį. Mat jie nujauciai, kad p. Vileišių atvažiavus vėl atgimtų lietuvių tautinis judėjimas ir parama Lietuvai, kas klerikalams yra skersu kaulu gerklėje.

NAUJI RAŠTAI.

"Rimbas", N. 8, už rugpjūtį mėnesį. Paveikslai vaizduoja bolševikų kelionę po SLA. Seimui ir Lietuvos kunigų varymą j bažnyčia. Yra daug juokingų dainų ir pasikaitymų. Kaina 10 c. Antrašas: 3 Bateman Pl. So. Boston, Mass.

LIETUVA GAUNA PASKOLĄ

Lietuvos laikraščiai praneša, kad p. Vileišis Paryžiuje susitaręs su Amerikos firma Yulen ir Ko., kuri Kauno miestui suteikia paskolinti \$1,200,000. Gavus tą paskolą, Kauno gyventojams darbininkams atiras daug darbo.

DIENOS KLAUSIMAS.

KAIP LIETUVA MOKES SKOLAS AMERIKAI.

Lietuva yra skolinga Amerikai \$4,981,628.03. Nuo užtraukimo paskolos iki šios vasaros prisidėjo \$1,048,37.97 kaip nuomščiai už minėtą sumą. Taigi abelai minėta paskola siekia 6.030.000 dolerių. Ją lietuviai turės išmokėti per 62 mėnesius, po 210.900 dolerių pradžioje, o paskiau po 239.855 dolerių pabaigoj. Nušimtus už neišmokėtus pinigus nustatytas — 3%.

Taigi suėjus 1988 metams Lietuva bus išmokėjusi išviso 14,531,940.00 dolerių. Amerikiečiai gyresi remdami mažasias Europos šalis, bet kaip dabar matom, neuždyka. Nušimčiai jiems atlygins keliariopai.

MUSŲ NAUJOJI POEZIJA

Lietuvoj neseniai pasirodė "Knyga be Vardo", kurioj išspausdinta neva moderniosios mūsų poeto A. Rymdžio eilės. Viena jų šiap skamba:

Tėvai, tu kuris Tytavenuose ant ½ ha svajoji lušna statyti, ar žinai? tavo sunus pasaulį užsimanė atstatyti?...

Kad eilės prastos, tai dar nėra ko juokties iš rašytojo, nes ne visi juok gabumus turi, bet kad rašytojas, ir dar toks, svajoja apie pasaulio atstatymą, tai jau kas nors yra negero žmogaus pakaušy. Panašios rusies "poezija" pripildomi komunistų laikraščiai ir leidiniai. Sako, kad tas jiems patinka.

PHILADELPHIJOS SEIMAS

Dalykai taip susideda, kad rengimas Lietuvių Seimo Philadelphiaj gula ant mūsų ir keleto kitų pečių. Dalis veikėjų niekaip negali suprasti, kad seimo pasisekimas priklausys ne vien nuo šaukėjų, bet taipogi ir nuo suvažiavusių. Jeigu "Draugas" ir "Vilnis" mirksia akim vienas į kitą ir tikrina, kad seimas neįvyks, tai dar nereiškia, kad tautininkai ir kiti pažangieji turi mesti pradėtą darbą.

Panašus seimai įvyksta vieną kartą j dešimtmetyje. Jie gliaii pasilieką žmonių atminty ir esiti didelis stimulas, ragintojas prie nuolatinio veikimo. Dauge-

lis aimanuoja, kad mes įstaujėjam, nebelankom susirinkimų, neskaikom laikraščių, n elankom prakalbų. Tą pabrėžia visos sriovės. Bet vos tik kas iškelia klausimą apie susirinkimą arba seimą, kur būtų aptariamų anų trukumų prašalinimas, tuojau atsiranda rašytojai kurie viešai pareiškia nepasiekimą tiems "laisvamaniams" arba "buržujams". O ką jie patys daro? Vieną rengia tautiška ir sykiu katalikiška procesija, o kiti Leninui meldžias.

Į Philadelphijos seimą atvažiuos tie, kuriems rupi Amerikos lietuvių ateitis. Jei kas negalės dalyvauti, tai nors linkės jam gerų pasekmių ir vėliau gelbės įvykinimui seimo sumanymų.

Sandariečių rolė šiame seime nebus nei jį "užkariauti" nei pasipelnyti iš jo savo partijos naudai. Jie deda nuosirdžiai savo pastangas vien tam, idant pagerinus lietuvių padėtį kaip čia, taip ir anoj pusėj vandeny. Be apsvartymo, be platesnio pasitarimo, mes negalėsim užinteresuoti savo liaudies vienu ar kitu uždaviniu, nežiurint kaip svarbus ir rimtas jis nebutų.

VISUOTINO SEIMO REIKALE.

Philadelphia, Pa.

Trysdesimts dienų laiko beliko iki prasidės Visuotinis Seimas Philadelphijoje. Iki laikraščiai paskelbs šią žinią, laiko paliks dar mažiau. Mažu Presos Komisijai daugiau neteks progos rašyti apie rengiamąjį Seimą.

Nenorėdami užimti daug vietos laikraščiuose, rašome šią žinutę trumpai. Šiuomi rašteliu dar syki norime pabrėžti Amerikos Lietuvių žinią, kad rengiamas Seimas eina labai pasekmingu keliu. Entuziazmas neapsakomai didelis, kas parodo, kad Amerikos Lietuviai nėra dar "numirę" ir "nemiršta" kaip kartais manoma yra, arba rašoma spaudoje. Kas padilyno amerikiečius taip susidomėti rengiamuoju Seimu, aiškiai parodo, tai perversmas pačioje Lietuvoje. Kad tas faktas yra, galima pastebėti, iš to, jog rasant šį pranešimą, pas susinešimo sekretorių p. J. V. Griūnį, Seimam jau užsiregistravo suvirš 200 delegatų. Galima pastebėti iš to, kad Amerikos Lietuviai yra labai susidomėję čionykščiais kaip ir Lietuvos reikalais. Seimui klausimų prisiūsta galybės. Jeigu Seimui visus juos reikės aptarti, tai Seimas gali prasitesti mažaisiais vieną savaitę. Komisija Rengimo Seimo kitaip ir nemano, kad Seimas užims ilgesnį laiką negu paskelbta buvo.

Kadangi šis Seimas yra Jubilejinis, Rengimo Seimo Komitetas šiuomi prašo redaktorių ar busimų delegatų susiejkoti ir atsivežti Protokolą laikyto Seimo 1906 m. Philadelphijoje. Tasaj dokumentas šaim Seimui labai reikalinga būtų turėti.

Amerikos Lietuvių Organizacijos, Draugijos, Kliubai, Dailės Rateliai, visokios Kuopos, kurios neturite dar parinkę Seiman savo atstovų, skubinkit tokius išrinkti ir juos pasiūsti. Pasirupinkite tuo reikalu visi kas tiktai gyvas jaučiasi. Padėkit mums ir patys sau kad šis Seimas būtų vienas iš didžiausių ir kad jis turėtų nemažiau kaip 500 atstovų, ats-tovaujancijų visus kampus apgyventa Lietuvos Amerikoje.

Rezervuokite bilietus bankietui, koncertui; užsakykite vietas nakvynėms. Kadangi susivėhinus gali pristigti vietų. Delegatus siųskite mažiausiai vieną savaitę laiko, nes sutelkus Seimą su "Amerikos Lietuvių Diena", delegatas negalės apieisti Philadelphijos anksčiau, kaip už savaitės laiko. Padarykime Seimą skaitlingu pasiuntiniais, svarbiu, išdidu, istorišku.

Seimas atsisub, kaip jau buvo paskelbta, dienomis 29, 30 ir 31 rugpjūčio (Augusto), 1926. Lithuanian Music Hall Allegheny Ave. & Tilton st. Presos komisija: J. V. Griūnis, Z. Jankausaks, J. Tvarenaičia.

KAZYS IR DĖDE

— Tegul bus pagarbintas, vaike.

— Sveikas, dėde, o kodėl tokis nusiminęs?

— Prastos navynos vaike. Kad loska, pasakyk man, kur aš galiu gauti nusipirkti kantičką?

— Tai kam ji tau, dėde, reikalinga?

— Nagi noriu giedoti "Ponia karaliene" giesmę, nes svietas jau atsistojo ant pražuties kranto.

— Turbut dėdė gerai įkaušęs atsiguliai ir sapnavai apie tai?

— Kiba tu nežinai kas dedasi Meksikoje ir Lietuvoje, jeigu taip šneki?

— Taip, dėde, aš žinau kas dedasi tose šalyse, bet aš nematau nieko blogo, kas protiną žmogų galėtų gąsdinti.

— Na ir pasakyk tu man, Kazy: ar gali būti baisesnis daiktas, kaip uždarymas ir užpečtinimas bažnyčių?

— Jeigu, dėdė vienpusiškai žūrėsim į šį įvykį, tai galima suprasti žiauriau, bet kada pažūrėsim iš kur tas paėina, delko taip daroma ir, pagalius, kas tuomi laimema, tai gal rasime ir labai geru darbu.

— Tai išviruozyk man, Kazy kodėl ten taip atsitiko?

— Dalykas, dėde yra štai kame. Visai trumpoj praieityje, Meksika buvo tartumei laukinių žmonių šalis. Kada atsirado keletas mokslo vyrų, kurie emėsi šalies reikalus tvarkyti ir liaudį kelti kulturoje, tai tuo pačiu laiku, Romos popiežius matydams, kad galima atsakančiai pasipelninti nesuspėjęs žmonių tarpe, pasiuntė į Meksiką burius įvairių misionierių, kurie užplūdė tą šalį pradėjo skleisti romiškai-katalikišką tikėjimą. Tiesa, tokie misionieriai pradžioje turėjo vargo, keletas net ir nugalabintų buvo, bet Popiežius tas apsi-mokėjo. Iki šiam laikui turėjo vietos apie 30,000 kunigu, kurie veik visi buvo atėjimai ir Meksikos turtus kuopė pasaulinio Romos internacionalo naudai. Valdžia matydama tokią skriaudą darant valstybei pakėsti negalėjo ir pareikalavo, kad tie biznieriiai išsineštų, iškur jie atėję, o likę vietiniai neturėtų joki bendrumą su Roma. Gį kunigija jausdamosi įsigalėjusi nenorėjo paklaustyti partaiği valdžia ir uždare bažnyčias.

— Aš, vaike, turiu pasakyti, kad apie Meksiką mažai suprantu. Bet pasakyk man, Kazy, kas atsitiks su Lietuva, jeigu ten tokie zbitkai dedasi?

— Tas pats, dėde ir su Lietuva. Kiek man atrodo, tai dabartinės valdžios kiekvienas žygis ne peiktinas, bet sveiktintas!

— Tai tik bečieviai taip gali sakyti, o katalikai mato visai ką kito...

— Tai pasakyk, dėde, ką tokio blogo matai?

— Nagi iš kalėjimų paleido visus bolševikus ir kunigams atsisako algas mokėti! Tai pamislyk, ką tokie zbitkai reiškia!

— Demokratiškoj valstybėje, dėde, kitaip ir būti negali. Demokratinėje valstybėje žmogus turi teisę protauti kaip jam patinka ir jis į kalėjimą neprivalo būti kišamas, jeigu yra valstybinei nusistatęs.

— Na, gerai, Kazy. Bet kas bus jeigu jie vėl pradės buntavotis?

— Jeigu jie, dėde, pasirodys neištikimais Lietuvai, tai aišku, kad vėl bus uždaryti į kalėjimus, bet ne kaip bolševikai, tik kaip neištikimi valstybei gaivalai ir tvarkos ardytojai.

— Tu čia gerai pasiteisinai, bet kaip tu pasiteisinsi del algų nemokėjimo kunigams?

— Kunigams algas mokėti yra prasižengimas prieš šalies gyventojus ir pačią valstybę. Juk valdžiai sumoka mokesčius ir tokie piliečiai, kurie jokių kunigų nepageidauja. Partaiği valdžia jų sumokėtus pinigus negali mokėti kunigams algomis. Gį antrą vertus, juk kunigas geras pajamas turį už religinius patarnavimus. Kada dar gauna iš valdžios, tai turi milžiniškas įplaukas. O kadangi jie neturi nei pačių nei vaikų, tai kam jiems tie turtai reikalingi? Turėdami daug pinigų, dažnai rengia bankietus, kur užia per naktis, nuo ko ir patis tikėjimas nukentia!

— Aš, Kazy, neturiu ką tau sakyti ant to.

— Taigi matai, dėde. Vieton pirkti "kantičką", geriau nusipirk cigarą ir užsiurkuk vaikščiock sau drąsus, nebijodamas jokios svieto pabaigos!

— Gud bai!

JUOKAI.

ISSIRINKTI—BĖDA.

Nori būti Jonas staliu, Bet klįjai dvokia; Tai ir dirbti jau negali Jis amato tokio.

Nori būti jis batsiuviu— Taisyt batų padą; Bet ir čionai yra bėda — Ylos pirštus bado.

Nori būti Jonas kalviu Viską kalinėti; Vėl jam bėda — karšta ugnis Negal ištesėti.

Nori būti jis audėjas, Ale truksta gijos. Kad į pinkles neįkliuvus Jis šio darbo bijos.

Nori būti maluninku — Malti pikliavoti, Bet per didį miltų maišai Sunku jam nešioti.

Nori būti Jonas stiklium Ir langus taisyti; Vėl čia monai, stiklas dužta Jis negal pelyniti.

Nori būti kaminkrėčiu — Bet truputi gėda, Imsies vieno, imsies kito — Išsirinkti bėda.

Sarmatlyva panelė.

— Kodėl, panele, taip greit išbėgai iš parodos?

— Man baisiai sarmata ten buvo, tik pamislyk, viename paveiksle stovi basas vyras.

— Tai kas tokio, kad jis basas?

— Ale, kad jis basas iki kaklui.

Suprato.

Mokytojas. Tu, gongalvi, ką aš tau sakau, tai tau pro vieną ausį įeina, pro kitą išeina, ir tu nieko nesupranti.

Mokinys. Kaip tai nieko nesupranti? Štai dabar visai suprantu, kad žmogui reikalingos dvi ausys.

Tada bus kiek reikia.

Ji: Kai mudu apsivesime, tai aš dalinsiuos su tavim visomis tavo bėdomis ir vargais.

Jis: Bet aš dabar jokių bėdų neturiu.

Ji: Taigi aš ir sakau, kad dalysiuosi, kai apsivesim.

Brangina mokslą

— Antanai, kodėl neleidi savo sunaus į mokyklą?

— O kas kiaules ganyš?

— Argi tau kiauulės brangesnės už mokslą?

— Tai, žinoma, juk be mokslo žmogus gali gyventi, o be lašinių negali.

Išlaikė žodį.

MERGINA. — (pašaukė ant telefono vaikną iš pat ryto, po vakar susipykimo) ir sako: — Alio! Ar tu Jurgi?

VAIKINAS: — Alio! Taip, aš.

— Ar tu žinai, atmeni, ką aš tau vakar sakiau, kad daugiau nekeltum kojos į mūsų gryčią, ir vėl tą pakartojai.

VAIKINAS: — Gerai, suprantu.

MERGINA. — Mes rengiamės persikelti į naują gyvenimo vietą, todėl pašaukiau tave, kad pasakyti tau musų naują antrašą.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Klaus. Pas mus kadėmai pasakojai kad musų litai nukrito. Ar teisybė?

Susirupinęs. — Atsak. Neteisybė. Litai nenukrito, bet dalis jų subiro į pačių kadėmų kišenes.

Nesustarė.

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Atsikirtu.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Pigi operacija.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Pasekmingas Išvažiavimas.

(Rašo Vienturtis)

Kaip Sandara gyvuoja, tai Brooklyno ir New Yorko aplinkės lietuviai neturėjo progos matyti tokio skaitlingo išvažiavimo kokis buvo liepos 25 d. Forest Parke, Long Island, N. Y.

Apie pirmą valandą, pradėjo augti automobilių kruva ir pripildė parką žmonėmis; apie penktą valandą, kada prasidėjo žaistai, lenktynės, pykių rukumai, virvės traukimas, zanamūnėkai su užnemūnėkais traukė virvę per sausą Nemuną ir išlaimėjo prausus.

P. J. Ambraziejus, išvažiavimo programo tvarkytojas, perstatė kalbėti Sandaros Prezidentą A. B. Strimaitį. Jo kalba buvo pateikta paminėjimui keturių metų sukaktuvėm nurodantį Lietuvos per Amerikos valdžią "de jure".

Gražiai atvaizdavo kaip Lietuva džiaugėsi sulaukusio to pripažinimo. Čionai maždaug noriu pakartoti kalbėtojo žodžius.

"Pasiekusi Kauną 28-tą dieną liepos, apie 11-tą valandą dienos, kaip iš dangaus nukritusi, atėjo žinia, žaibo greičiu aplėkusi visą Kauną, apie Lietuvos pripažinimą "de jure" Jungtinėmis Šiaurės Amerikos Valstybėmis. Taj buvo, it oazisas (šaltinis) tryuose, nuvargusiai lietuvių tautai, bežygiuojančiai prie laisvės idealo, kuris stiprina ir teikia vilties tolymesnių klicijų nugalėjimui. Ta diena tampa Lietuvos Valstybės šventė! Ministerio įsakymu baigiamas darbas visose įstaigose. Visam mieste užsidarinėję — jaučiama šventės atmosfera. Visi triobėsiai ir kuoraj puošiasi vėliavomis, Kariuomenės voros slenka iš priemiesčių į centrą manifestuoti! Gatvėse nepaprastas žmonių judėjimas! Skubiais žingsniai kaž kur bėga, skubianasi, susitikę viens kito klausia: "Kas atsitiko? Kam vėliavos? Kodėl krautuvės uždarintos? Kas per šventė?" Sužinojęs — kiekvienas tuoj bėga ruoštis šventę atatikamai sutikti. Apie penktą valandą jau neužmatoma minia grūdžiasi prie laisvės aukuro — Karo Muzėjaus! Aplink tik ir girdi kartojant žodžius: "de jure"... Amerika pripažino be jokių sąlygų... Minios veidai šviesūs, džiaugsmingi. Viršum galvų aeroplanų eskadrilės svaido pluoštus "Kario" telegramų su linksma naujiena. Pavieniai drąsuoliai lakunai entuziazmo pagauti sveikina publiką nepaprastais gabumais, daryme pavojingų mirties kilpų, smegčia krintančio lapo, stengiasi, pa-

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

demokratiją; nurodė kaip netinkami kadėmai tvarkė Lietuvos reikalus, mokėdami iš valstybės biudžeto pastoriams, rabinams ir kunigams algas kad per jų įtekme ant minių galėtų palaikyti valstybinį vairą savo rankose. Pareiškė, kad Sandara ir jos nariai griežtai stovi už tai kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios.

Antrasai kalbėjo "Vienybės" redaktorius p. J. O. Širvydas. Nurodė svarbumą to įvykio, kad Amerikos valdžia pripažino Lietuvos nepriklausomybę; atidarė plačiai vartus į pasaulį, pripažino Lietuvos Atstovybę Washingtone lygia kitų senai gyvujančių šalių ambasadoms, pripažino pasportų teisę, užmezgė Pramonės ir Prekybos ryšius, etc.

Bolševikų burys, susirinkęs, prisiklausęs kalbėtojų prakalbų, nuėjo apie tris šimtus masų toliaus nuo programo vietos, pradėjo savotiškus spychius pasakoti, bet žmonių mažai dalis kreipė domės į jų blevyzgą, kurias jie išpylė ant Strimaitio ir Širvydo. Niekas jiems nepertraukinėjo, nė diskusijų su jais nevedė. Pastuga vė sau vieni, vėliaus vėl prisijungė prie Sandariečių burio kur buvo šokiai.

Išvažiavimas padarė gero įspūdžio į žmones ir rengėjams šio išvažiavimo Sandaros 1-mai kuopai, turėjo likti gražau pelno.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Vienas negudrus jaunuolis, norėdamas pajaukti pagyvenusį vyrą, klausia jį: — Kiek tamstai metų?

— Neatsimenu, — atsakė užklaustasis, — tik iš patyrimo žinau, kad dvidešimties metų asilas visada yra senesnis už 50-ties metų žmogų.

Plėšikas, užpuolęs kelevį, grumoją jam peiliu. Nusigando keleviis ir šaukia. — Tamsta nepiauk manęs! Aš tik trisdėsimts auksinų teturiu.

— Kodėl ne, aš ne daktaras, kad už papiovimą imčiau kelis tukstančius auksinų!

Namų savininkas: — Kaip tamsta patinka mano žmona?

O! Tokios grakščios ir malonios moteriškės, kaip tamstos žmona, gerbiamasis, savo gyvenime nesu matęs.

— Labai gailla, bet išnomuoti kambario aš tamstai negaliu.

Klaus. Budamas kelis kartus Kaune, mačiau, kad vienas kunigas ministeris labai dažnai važinėjasi automobiliu su viena ponia iš Seimo. Ar jie giminės? Ciekavas.

Atsak. Tamsta, tur but, turi galvoje kun. Krupavičių, bet mes vis tik atsakymo duotį negalime, nes į žmonių šeiminiškus dalykus kištis nenorime.

Klaus. Kas pasauly yra greičiausias?

Atsak. Ogi ranka, kai vėjas pakelia išaudinę kepurę.

Mažai kalba — daug dirba

Motina: Barborytė, kodėl tavo mylimasis išeidamas neatsisveikino su tavim?

Duktė: — Mamyt, juk tamsta gerai žinai, kad kas mažai kalba — tas daug dirba.

PATERSON, N. J.

Susirinkimas.

Sandaros 38 kuopos susirinkimas rugpjūčio 8 d., kaip 1.00 valandą po pietų, 62 Lafayette st. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų. Taipgi priduokite savo teisingus antrašus, nes daug narių neteisingi antrašai.

J. Tranes.

GERIAUSIAI DIRBTI SANDAROJE

Ar nori?

Ar nori matyti, kaip bolševikai pėsti važiuoja linksmus namo iš SLA. Seimo "po didelio laimėjimo"?

Ar nori matyti, kaip Lietuva klebonus siuncia į bažnyčią?

Ar nori turėti daug juokingų dainų ir pasiskaitymų?

Jei nori, tai skaityk "Rimbą", jame apie tai rasi aprašymus su paveikslais.

"RIMBAS"

3 Bateman Place
So. Boston, Mass.

Istoriškas Sukaktuvių PIKNIKAS!

RENGIA SANDAROS 12 KUOPA NEDELIOJE

Rugpjūčio-Aug. 8 d., 1926

TAUTIŠKAM PARKE, METHUEN, MASS.

Dalyvaus Tautiškos parapijos choras, su naujausiomis dainomis ir žaislais. Kalbės Sandaros Centro valdybos nariai ir kiti kalbėtojai.

Šis piknikas rengiama su tikslu, kad paminėti Amerikos pripažinimo Lietuvą. Kalbėtojai plačiai išdėstys šiandieninį visą Lietuvos gyvenimą nuo pat jo nepriklausomybės atgavimo. Išgirsite labai daug svarbių žinių. Gį choras, vadovaujamas gar saus chorvedžio p. J. Tamulionio, sudainuos daug linksmų dainų. Taipgi bus įvairiausių žaistų ir kitokių pamarginimų.

Tai bus tikrai istoriškas piknikas, kokio Lawrence ir apielinkės lietuviai dar niekad nėra turėję. Į šį pikniką rengiasi daugelis lietuvių ir iš tolimesnių kolonijų. Tad vietiniai ir apielinkės lietuviai visi kviečiami dalyvaut. Įžanga tik 10 c.

KVIEČIA RENGEJAI

Ar Mokį Plaukti?

Jeį ne, tai pasistengk išmokti, nes mokėjimas plaukti kiekvienam reikalingas. Greitam ir tinkamam išmokimui, "Sandaros" Adm. gali gauti knygele po vardu: "Kaip Pasimokinus Plaukti." Knygele 64 puslapių, su 43 paveikslais, parodančiais plaukimo budus, kainą tik 20c. Reikalaukite, kol dar neišsibaigė. Pinigus galite siust 2 c. pašto ženkliuiais arba įdėję konvertan du dešimtukus. Reikalaukite šiuo adresu: "SANDARA"

327 E STREET. SO. BOSTON, MASS.

CONDENSED MILK

PASALDYTAS

KORŲ DUONA

1 puodukas kornų miltų

1 puodukas miltų

3 arbatiniai šaukštukai baking powderio,

¼ arbat. šaukšt. druskos

½ puoduko Bordeno Kondensuoto Pieno

¼ puoduko vandens

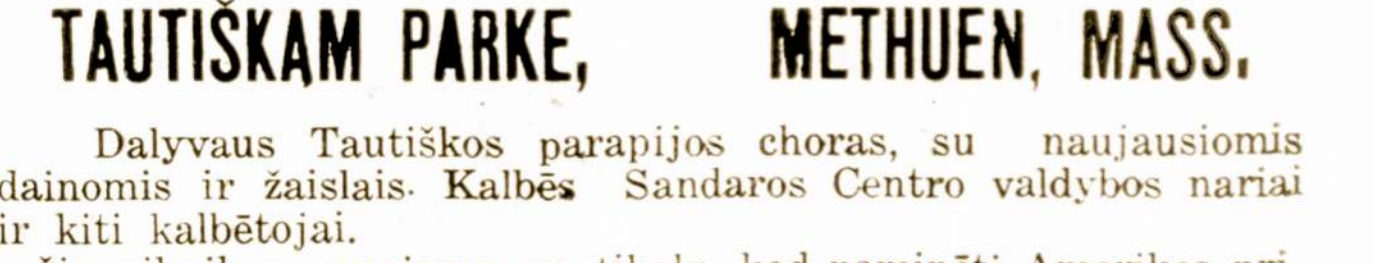
1 kiaušinis, biskį paplakt

3 šaukšt. tirpito sviesto.

Išsijok sausos daiktus. Sumaisyk pienu ir vand. Dėk mišinį ir kiaušini priė sausų daiktų ir suplak. Priđėk sviestą. Kepk seklioj pasvietuotoj blėtoj karštame pečiuje.

Dar yra daugelis kitokių budų vartojimui Kondensuoto pienu.

VARTOKITE PASALDYTĄ KONDENSUOTĄ PIENĄ KORŲ DUONAI KEPTI

Lietuviai Amerikoje

18 BROOKLYN, N. Y.
M. Jankaus ir A. Brako
išleistuvės.

Liepos 16, vakare, Tony'o restauracijoje, Sandaros 1 kuopa surengė Klaipėdos svečiams išleistuvių vakarienę, kur brooklyniečių svečių susirinko apie 40. Pirmininkavo Sandaros Prezidentas, A. B. Strimaitis. Prie garbės stalo buvo susodinti: po pirmininko kairės Martynas Jankaus, p-lė Jurgeliutė ir Dr. Vinikas; po dešinės Adomas Brakas, Mikolainienė, Mikolainis ir A. Vaitkevičius iš Kauno.

Kalbėjo: Dr. Vinikas apie Klaipėdos istoriją, dabartį ir ateitį. "Vienybės" Redaktorius, J. O. Širvydas, kalbėjo apie Jankaus nuopelnus leidime "Ausros", knygelių, paskiaus "Varpo" ir "Ukininko", o labiausiai "Tetutės", juokų laikraščio, kuris buvo skaitomas maž ne visų inteligentų ir labai mėgiamas.

P-lė Jurgeliutė, SLA. Sekretorius, palinkėjo svečiams išsipildymą jų misijai, o tai atbūdimą suvokietėjusių lietuvių.

P. Mikolainis apipasačioje Jankaus darbuotę laikę "Ausros" metų ir paskiaus — lygiai Didžiosios Lietuvos kaip Mažosios lietuvių budinimui leidžiant knyges lotynų tai vokiečių raidėmis, nes lotynų raides Mažosios Lietuvos lietuvių vadindavo "katalikiškais literomis". Leidžiant "Varpa" 1889—1890 ir padarius apyskaitą pajamų ir išlaidų, pasidarė didelis trukumas, delko Jankaus net apsiiverkęs, nes buvo davęs "mortgage" ant savo akės. Prie šios progos Mikolainis pasipasačioje ir apie savo darbuotę Tilžėje nuo 1888 iki 1896 metų, nesime knygų ir laikraščių ir Lietuva, tai įkuriam knygų krautuvė, Tilžėje po vardu M. Noveskio, kur buvo gaunamos visos tojo laiko lietuvių knygos ir laikraščiai ir iš Amerikos. Mikolainis turėjęs net 50 "Vienybės" skaitytojų Lietuvoje. Tilžės judosėliams apskundus Noveskį kaip "Nihilistą", jis (Mikolainis) turėjo atkelti Amerikon pradžioje 1896 metų, palikęs Jurgį Lapiną savo vietoje, ir patapęs Amerikos piliečiu po penketo metų, 1901 metais, vėl grįžo Tilžėn su 14 skrynių knygų iš Amerikos padidimui knygų krautuvės. Bet Tilžės policija neleido išsipildyti Mikolainio planams ir laike 48 valandų prisakė aplieisti Vokietija. Nepaisant to "prisakymo" Mikolainis įkurė knygų krautuvę po vardu p-lės Mortos, Zaunūtės, 27 Fabrik Strass, Tilžėje, prie ko prisidėjo ir Petras Vileišis. Knygnas buvo užlaikomas iki 1905 metų — sugražinimo spaudos ir davęs nemenkų nuostolių. — Čia pat Mikolainis apsakė ir savo darbuotę prie "Vienybės" nuo 1897 iki 1903, Spalio 1. Jis redegavo "Vienybė" pirm Jono Macio ir po Jono Macio iki parsikvietus J. O. Širvydą. Ant galo Mikolainis apsakė sugryžimą prie "Vienybės" 1913 metuose, kada "Vienybė" pateko į križį apskundus Bagočiui "Vienybė" ant \$25,000 ir susirgus J. J. Paukščiui nepataisomai, kaip "Vienybė" paskolijo \$1200.00, kaip jis, Ambraziejus, Danielius ir Pauza pervėdė "Vienybė" križio metais iki persiorganizavimo į dabartinę "Vienybės" Bendrovę.

A. Vaitkevičius kalbėjo apie ko-operacijos haudą tarp Amerikos ir Lietuvos.

A. Brakas, kaip menininkas, kalbėjo apie daugelį dalykų vis su satyra, kuomi svečių gana prijuokino.

M. Jankaus kalbėjo apie knyges, kurie turėjo daugias pasipelnymo tikslu negu patriotizmo. Pavyzdin, už maldaknygę Tilžėje mokėję 45 kapeikas, Lietuvoje imdavo iki 4 rublių; priegtam jie nešdavo ir spirita su rumu, revolverius ir kitka, iš ko gerai pelnavė.

Subatoje, Liepos 17, A. Brakas pavėlavo laiku atvykti prie laivo. Laivą tapo sulaukymas pusei valandos ir Brakas neat-sirado. Laivas jau buvo pralinks kelis mastus atvykus Brakui, kuris kopėčiomis tik užlipo ant laivo. Jankaus buvo labai apsimaudijęs, nes pas

Braką buvo likę jo skalbiniai. Vincas Dauksys įteikė Jankui septynes didokas skrynias visokių knygų — Betuviškų, angliškų, lenkiškų ir rusiškų — pargabenimui Klaipėdon ir nusiuntimui į Lietuvos Universiteto Knygyną, Kaune.

Reproteris.

CHICAGO, ILL.

ALT. Sandaros 23-čia kuopa laike savo mėnesinį susirinkimą, liepos 20 d. p. Norkaicio krautuvėje, 1850 W. North ave. Šis susirinkimas buvo labai pasekmingas nežiurint ant to, jog buvo labai karšta, mat dauguma žingeidavo išgūsti iš Sandaros Seimo nuveiktus darbus.

Delegato Raportas.

Pilietis K. Rugis, kuris atstovavo mūsų kuopą ir sykiu buvo SLA. 226-tos kuopos, darė platų pranešimą apie Sandaros Seimą. Jis smulkmeniškai aiškino Seimo tarimus ir visus įspūdžius, kurie tik buvo svarbūs netik jam, bet ir visiems nariams. Reikia džiaugties, kad mūsų žilagalvis delegatas aktyviai ir intensyviai sekė seimo posėdžius. O prie to ir pats Sandaros Seimas, kaip teko suprasti, buvo rimtas ir gerų tarimų mūsų organizacijai padarė.

Nauji nariai.

Kad šioje kolonijoje yra sunku išauginti kuopą skaitlinga nariais, bet esantieji yra parinktinį ir įtekmingi visuomenės tarpe. Šiame susirinkime įstojo į Sandariečių eiles du nauji nariai, p. Petras J. Indrelė ir Antanas Budrevičius. P. Budrevičius yra senukas, bet dar stiprus žmogus. Jis bendrai laiko krautuvę su p. Norkevičiu. Na, o p. Indrelė yra plačiai žinomas chicagiečiams. Jis yra pirmos klesos linotypistas, dirbo "Drauge", "Naujienose" ir kitataučių spaustuvėse. O dabar darbuojasi The Western and Southern Life Insurance Co.

Vietos Sandariečiai džiaugiasi susilaukę tokių naujų idėjos draugų, kaip ypatoje p. Indrelės. Linkėtina mūsų naujiems Sandariečiams darbuotis ant Tautinės dirvos, skleidžiant demokratines idėjas.

Kiti reikalai.

Mūsų kuopa labai įdomauja, kaip labiau sustiprinti ALT. Sandaros 4-tą apskritį. Na, visi gerai žinome, kad Cicero, Ill. buvo sakitlinga kuopa, dabar pakrikusi. O kaip su Town of Lake kuopa? Tenai buvo pušėtina Sandaros kuopa. Anot p. Jugo, reikia mums sustiprėti, nes Sandaros Seimas bus, Chicagoje.

Kad parodyti jog Northsidės Sandariečiai juda ir neveltui kalba, todėl šiame susirinkime išrinko kuopos organizatorių K. J. Semašką, moksleivį.

Rimtai buvo svarstoma, kad pradėjus šioje kolonijoje vauj naujų narių gavime ne tik vyrų, bet ir moterų. Mat mūsų kuopoje nėra nė vienos. Buvo svarstomi ir kiti kuopos reikalai, kurie liečia jos gerovę.

Kas verčia mus judėti?

Sandariečiai, kaip tikri tėvynainiai mylinti savo gimtinę šalele, dirbo jai nuosirdžiai iš visos sielos. Sandariečiai paskui jokių "izmu" nesivaikė ir rojams ant žemės ateinant netikėjo, nes žino, kad iš nieko padaryti niekas nėra galima. Reikia dirbti ir kovoti netik už duoną kashj, bet ir už savo tautos laisvę ir jos piliečių gerovę.

Lietuva prisikėlus ir iškovojusi nepriklausomybę, lietuvių sirdyse užliepsnojo itin karštas prisirišimas prie gimtinio krašto. Dabar, ypatingai šiuo metu, kai Lietuvos liaudis pastatė į priekį pažangius žmones tvarkytojus — liaudininkus ir kitus, tai pas mus čia išėivius lig kokia nauja era — žadinanti prie darbo del labo mus tenykščių broliu.

Todel, gerb. Sandariečiai, tas ir yra akstintojas, kuris žadina mūsų sielą, verčia dirbti del tautos progreso ir jos piliečių gerovę. Ir todėl "Dirbtj Sandaroje yra geriausia".

Sandariečiai-Liaudininkas

CHICAGO, ILL.

Lietuviai leidžia anglišką laikraštį.

The Bell Press korporacija, kuri leido "Varpa" dabar leidžia dvisavaitinį anglišką laikraštį "The Central District News". Sakytas dvisavaitraštis turi pasisekimo, nes remia jį vietos biznierių garsinimais. Laikraščio pakraipa — bizniskā, politika neužiima. Abelnai sakytas laikraštis turi įvairių žinių ir pamokinančių straipsnių kuriuos redaguoja Sugabus žmogus. Žymj laikraščio dalis užrašoma žiniomis iš lietuvių judėjimo.

Reikia pasakyti, kad "The Central District News" yra geras ir reikalingas laikraštis taip kitataučiams, taip lietuviams, tačiau labai gaila, kad ne lietuviška kalba. Lietuviai leidžia ir dar tieji patys, kurie leido "Varpa", tai aiškiai pasirodo, kad sakytas laikraštis užima vietą lietuviško laikraščio! Tai baisus dalykas, kurj pamaciūs lietuviško žmogaus širdis verda krauje...

Tsfu.

WORCESTER, MASS.

Worcestery randasi lietuvių pakilusių tautiškume, matomai jie skaito laikraščius. Bet tenka patėmyt ir tokių, kurie save skaito bepartijvais. Randasi keletas ir tokių biznierių, kurie bijo parodyti savo nusistatymą.

Man rodos, kad nei vienas rimtai protaujantis ir rimtai žiurintis į mūsų gyvenimo reikalus pripažins, kad Sandara šiandieną lošia svarbiausią rolę mūsų tautiniame gyvenime. Taigi ir yra pareiga, stoti į Sandariečių eiles ir dirbti tautinį kultūrinį darbą.

Sutvirtinus ir išbujojus vietinę Sandaros kuopą, visas tautinis gyvenimas pasirodytų kitokiu. Butų galima palaikyti vaikams mokyklėle ir taip panašiai. Tad aiškiai parodykime savo veidus ir dirbkime.

Sandarietės moterys, parodykite savo veiklumą. Jums ir plati dirva ir pasekmės bus geros.

Liepa.

GERIAUSIAI DIRBTI SANDAROJE

LAWRENCO LIETUVIŲ TAUTISKAS CHORAS

Vadovaujamas garsaus korvedžio p. J. Tamulionio, dalyvaus Sandaros 12 kuopos piknike, rugpjūčio 8 d. Tautiškame Parke, Methuen, Mass. Apart choro, dainuos ir pavieniai daininikai ir kalbės keletas kalbėtojų. Tokio didelio pikniko Lawrence ir apilinkės lietuvių dar neturėjo. Tad visi dalyvaukite tame piknike.

Imigracijos Klausimu.

Lietuvių imigracijos į Suv. Valst. klausimas yra labai svarbus. Šis klausimas reikėtų tinkamai apkalbėti Visuotinam Amerikos Lietuvių Seime, Philadelphiajy.

Dabartinė kvota, arba leidimas lietuviams įvažiuoti į Suv. Valstijas yra labai maža — vos apie 400 ypatų į metus. Nustatant tokią mažą kvotą imigracijos Suv. Val. patvarkyme yra didelė skriauda padaryta Lietuvos piliečiams. Tokia nevykusi klaida, padaryta pagal 1890 m. pasaulinio karo daug lietuvių gyvenusių Amerikoje keliavo į Lietuvą ir atgal, kaip kam patiko. Tokių lietuvių yra išvažiavę į Lietuvą pasisvečiuoti su visa Amerikoje dagyventa ir auklėta šeimyna, ant trumpesnio ar ilgesnio laiko ir nebegalėjo grįžti į šią šalį delei naujų imigracijos taisyklių patvarkymo. Panašių šeimynų, kurių vaikai yra Suvenytų Valstijų piliečiai, o tėvai ne, yra labai daug Lietuvoje dabar. Daug tokių šeimynų, pirmiau gyvenusių Amerikoje, norėtų grįžti į šią šalį, bet jau nevalia. Jie turi laukti kvotos linijos. Jie buvo naudingi Amerikai pirmiau; jie gelbėjo Amerikai laike pasaulinio karo, kaip Uncle Sam jiems diktavo: "dirbt ar kariauti" (work or fight), taip jie darė. Todel ir dabar visi lietuvių, kurie yra pirmiau gyvenę Suv. Val., piliečiai ar nepiliečiai, turėtų būti įleidžiami į Suv. Val. be kvotos, kaipo Amerikos gyventojai. Tai tokis privilegijų buti mūsų balsas Visuotiname Seime.

Taip pat yra daug lietuvių jaunikjų, gyvenančių Amerikoje, kurie keletas metų atgal atkeliavo iš Lietuvos. Diena po diena jūjų amžius trumpėja, ir reikia spėti, kad daug tokių jaunikaičių nuspirs "bukėtą" nespėję apsivesti. Priežastis yra ta, kad jie nesuranda sau tinkamų merginų apsiavedimui Amerikoje, nes atkeliavusių iš Lietuvos labai mažai randasi, čia augusių jie nepaiso. Todel, lietuvių tautai Amerikoje gresia didelis pavojus ateityje. Reikėtų, kad tokiems jaunikams būtų leista parsikviesti sau tinkamą pačią iš Lietuvos, arba, kad tokis lietuvis, kuris gyvena Amerikoje ir norėtų išvažiuoti į Lietuvą apsivesti, galėtų be imigracijos varžymo grįžti į šią šalį, nežiurint ar tai pilietis ar ne, ir, kad jo pati būtų leista į Suv. Valstijas be kvotos.

Toli gražu dar neviskas imigracijos klausimu. Pavyzdžiui: nepiliečių registracija ir pasportų ir policijos kortukų sistema nepageidaujama; kad pageidaujanti gyventi Suv. Val. įvažiuoja slapta ir pragyven metus nebutų skaitomi kaipo kriminalistai ir kišami į kalėjimą be teisių; kad ateiviai

gyveanti Suv. Val. nebutų pravaržiuojami, kaipo "inferior, undesirable, sub-human." Kad surenkami pinigai nuo imigrantų būtų praleisti tų pačių ateivių naudai, pagelbstint susirašti tinkamą darbą ir pradžią gyvenimo.

Viskas gražiai skamba, bet tai tik ant popieros. Kad tokie reikalavimai būtų apsvarstyti Visuotinam Amerikos Lietuvių Seime ir priduoti atatinkamai Suv. Val. įstaigai, reikalauja mūsų paramos. Ta parama gali būti tik jusų balsas. Todel, kurie manote, kad Visuotinas Seimas apsvarstytų tinkamai imigracijos klausimą, pasirašykite savo vardą ir adresą ant žemiau paliktų linijų ir iškirpę sutrauka atsųskite šio laikraščio Redakcijai 327 E st. So. Boston, Mass. kaip greičiau galite. Prie to galite pridėti ir savo skundą, jeigu turite, imigracijos reikaluose. Skundas turėtų būti trumpas ir aiškus. Gali būti rašytas lietuviškai ar angliškai. Taip pat kiekvienas gali pridėti savo patarimą netik imigracijos, bet ir visokiuose reikaluose, kuriuos visuotinis seimas privalėtų apsvarstyti.

SUTRAUKA.

1. Kad Lietuvių imigracijos kvota būtų padidinta;
  2. Kad visiems lietuviams pirmiau gyvenusiems Suv. Val. būtų leista grįžti į šią šalį be kvotos;
  3. Kad lietuviams piliečiams ir nepiliečiams čia gyvenantiems būtų leista atsikviesti tėvą, motiną, ar visą šeimyną, kurie palikę Lietuvoje be kvotos.
  4. Kad čia gyvenantiems lietuviams jaunikams būtų leista sau atsikviesti merginą už pačią.
  5. Kad nepiliečiams registracija nereikalinga.
  6. Kad Suv. Val. pilietystė būtų palengvinta tiems, kurie nori patapti piliečiais.
- Vardas .....
Adresas .....
Daugybė klausimų galima numeruoti, bet manau užteks.

D. Pilka.

PARENGIMAI.

Rugpjūčio 8 d. Lake Shore Parke, North Easton, Mass. bus Gabijos piknikas. Gabijos choras prisirengęs duoti puikų programą.

Rugpjūčio 8 d. Sabansko ir Aleksandro ukėje, 64 Maynard Rd. So. Sudbury, Mass. bus Sandaros 9 kp. Cambridge, Mass. piknikas. Rengėjai sako, kad į tą pikniką atsilankę bus visi patenkinti, nes bus daug linknumo.

Rugpjūčio 8 d. Tautiškame Parke, Methuen, Mass. bus Sandaros 12 kp. Lawrence, Mass. piknikas. Dainuo choras ir pavieniai daininikai. Kalbės Sandaros Centro valdybos nariai: St. Mockus, A. Ivas ir K. J. Paulauskas. Su tokiu deliu ir įvairiu programu Lawrence ir apilinkės lietuvių pikniko dar neturėjo.

APSAUGOKITE SAVO KUDIKI

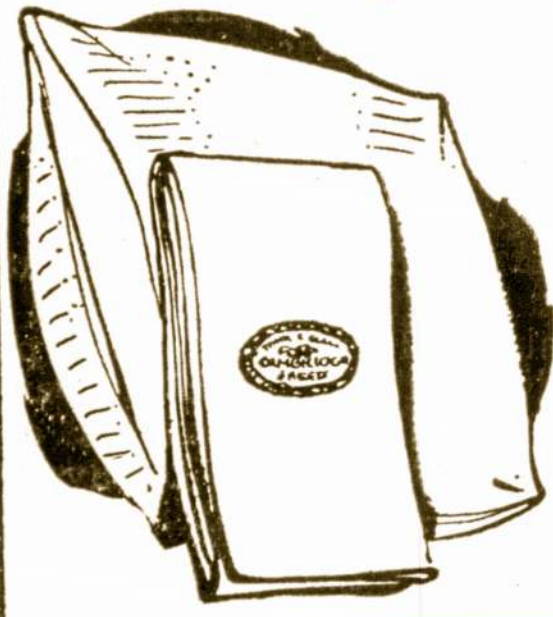

Jei dar ne-ate vartojte Standard ir Challenge Condensed Pieno darant valgius, pradėkite šiandien. Valgiai įgis naują skanumą. Išbandykite darant keiksus, pudingus, sosis, kepsnius, košeles ir visur kur tik reikia pieno ir cukraus sykiu. Vartok kavoje. Duokite vaikams su koku ar šokoladu. Padarykite jiems bile mėgiamą valgį.

DYKAI

Kiekvienos blesinės leibelis turi vertę dovanose. Kiekvienai šeiminiinkei reikalinga draugelio daiktų,

TAUPLYKIT LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

Mūsų Dovanų Krautuvės Bostone: 89 Friend St. arti Haymarket Sq. KITOS DOVANŲ KRAUTUVES:

FALL RIVER, MASS.

BRIDGEPORT, CONN.

14 — 3rd St. arti Bedford st.

105 Congress Street arti Main Street

NEW HAVEN, CONN. 105 Temple Street

PROVIDENCE, R. I. 49 Aborn Street

Moterų Skyrius.

SEIMOS KIEKIO KLAUSIMAS.

Tuo klausimu "Vienybė" matėsi dviejų nuomonių, kurių net ginčais virto. Paviršium žiūrint rodosi tuščias ginčas, nes daugelis žino, ir nurodo galimais, nuo daugvaikystės apsigynimo budais, kitai — kurie nežino — priima kiek "Dievas duoda" tik rodos; jokia motina nunai didelės seimos negeidžia.

Pažvelgus kiek giliau, tam patin klausimas, matysim, kad tai gyvas dienos klausimas; nes kaip sakiau jokia motina didelės seimos negeidžia, jei augina didesnį vaikų kiekį, tik todėl, kad ji nežino apsisaugojimo būdo. Tame visa svarba, kad tokius budus jei kurie žino, tai tik patys sau, o kitam tik pašnabždom tegalima, sakyti. Viesai draudžiama, tad didelės seimos mėgėjams, visai nėra ką nugaštauti, jų "laisvės" rybojimo.

Nekoks Gelutis, per "Vien." labai stropiai, bet nesumaniai paleido burna, puola visus, kurie tik išsireiškia už sužinia rybojimą savo seimos nariu. Tas žmogelis, tarp kitų nesamonių, ir pasigyrimu, pasakė vieną stambiausią, kad iš \$21 savaitinės algos, 15 vaikų galima užlaikyti! Tokios nesamone "patvirtinimui" sakė, kad tai reikia tam talento (?) To-

kiam patarime, nedaugiau nuovokos, kaip patarimas, nemonkamiam plaukti šokt prudan.

Biblijos laikuose, kada Dievas sutvėręs Adomą liepė veistis ir daugintis, toks patarimas ar prisakymas, buvo geras. Nunai, kada visos šalys, turi savo žmonių perviršių, didesni negu ištekliai juos aprūpinti, išlaikyti, toks dauginimas, netiek aklas apsilaidimas, kiek smerktinas mados sekimas, kurių proto tinginiai ir saumyliai teseka.

Motinom, išauginusiom buri vaikų, netik jokios garbės netenka, bet aštrus skausmas, matant kaip jų išauginti vaikai, netik, kad jai senatvėj jokių paramos negali duoti, bet neįstengia ir save užlaikyti. Reik kaip nors, kur nors, surasti naują šalį, kad gavus didesnis duonos kėsnis. O ką svetur nuvažavę gauna, tai tik tas gali nežinot, kas niekom daugiau neįdomauja, kaip tik apie savę. Skaitantieji laikraščius žino, kiek skurdo, vargo svetur nukakę nukencia, ir žusta niekeno nežinomi? Mačiau "Liet. Ukin." aprašymą iš Pietų Amerikos, kus sako: "daugelio tik skura ir kaulai tik liko, o kiek jų išmiršta, ir užmuša, niekas nežino, ir žinot nenori." Gelutis apie tai turėtų žinoti, ir bent ką pasakyt, užuot burnojus ant tu, kurie toliau už savo nosies mato. Bet

tokie vargšai daugvaikiai matomai neturi lišno skatiko net laikraščio užsirašymui, pertat jie mato vien save; aš skurstu, ir tu skursts.

Seimos kiekio blaivus klausimas, o ne aklas mados sekimas, arba kad man taip rodos. Tik beprotis gali geisti didelės seimos, nepaisydamas, jos išauklėjimo buklais; kaip ir dvasiniu, bei kuniškoju maistu. Apgailėstas, auginamų vaikų, kaip ir užaugintų, kada tieji nesuradami darbo alksta, lygus pasidėjimui iš jų kančių.

Prisižiūrėkime čia pat Amerikoje, kur atėvių atkeliavimas žymiai apybotas, ir kada gerai darbai eina, bedarbių gaujos slankioja taip, kad ant paskelbimo po 100 darbo ieškančių atsiliepiama. Tas reiškia, kad daugiau darbo ieškančių, negu reikalaujama.

Tuo žvilgsniu, jei tulas pasiturtintis, gali nemažą seimos kiekį išauginti, ir gerai išauklėti, tai visgi jiem užaugus reikės sprautis jau ir taip ankštai bendruomenės tarpan; reikės laukt, kad kas pamestų darbą, ar mirtu, kad tokiu būdu pačiam įlindus. Dar blogiau, kada suktybe, ar už pinigų išsiperkama, tuomet tik turtingiem ir sukčiam gyventi, o teisingiems ir biednuomenei mirti.

D-ro J. Šliupo kn. "Išganymas Vargdienio", kurią p. Bardauskas "Vien." citavo, labai teisingai. D-ras J. Šliupas permatė blogą daugvaikystės pasekmes, kurios gimdo vien skurdą, nors toji jo knygutė senokai išleista. D-ras Šliupas

nevien griežtas laisvamanis, bet nemažiau uolus tėvynainis-patriotas. Galima neperdėjus pasakyt; kad nevien už tokius kaip Gelutis, bet už daugelį mūsų net žymių rašėjų išnašėnis.

Tokie svajokliai, kad daugvaikystę tautos ramstis, "orientuojasi" vien iliuzijom, mažiausio apčiuopiamo įrodymo nepaduodami, gaišta savo, o kitų vagia laiką; dar blogiau: patys išsistato ant juoko, o kitus, savo nesamoneis ir užgaunančiais sakiniiais įžeidžia. Tokios rūšies "raštininkai" kitus "be-kritikuodami" patys savę pažaboja.

Jei tokie daugvaikiai turi gerus norus, tai gali skelbti tik kuniginiuose laikraščiuose, kur ant tokios rūšies raštų netiek niekas neatlieps, o bus visuomet pirmom eilėn skaitomi. O tautiški laikraščiai skaitosi pažangūs, o kaip tokie, akylai seka dabartinę gyvenimo eigą.

Gelučio daug kas metama į jam netinkamus, ypač Ruką, tokiu sakiniu, už kurį galima į nesmagumą pakliuti. Tai ryški tokio raštininko yda, kad tokiam dar netinka ilgos kelinės.

Teisutis Jagaubis.

Spėjimas.

KAS KALTAS KRIKŠCIONIŲ PRALAIMĖJIMUI IR KAS ATEITYJE VALDYS LIETUVĄ

Tikri juokdarai tie krikščionys, kad ir rinkimus pralaimėjo vistiek jie save statosi geriausiais valdytojais ir tvirtina, kad jos atstume ne Lietuvos liaudis del jų blogo vakdymo, bet del blogų metų, ir kad kitos partijos juos nepamatuotai šmeižė. Perejusi treji metai del užaugliaus buvo labai geri, iš rudens puras rugių kainavo 12 litų, bulvių, 2 litai 50c. pava-sarį kiek brangiau. Reiškia duonos stokos Lietuvoje nebuvo. Linams pudui buvo mokėta 60-70 litų, tik paskutiniu laiku del valdžios apsilaidimo Lietuvos linai rinkoje nupigo, ir buvo mokama 20-35 litai pudui. Per šiuos trejus metus Lietuva mandrėjo, lineikos, gramafonai ir kiti brangesni baldai kaimuose augo, jaunimas pradėjo sekti miesto madą. Tad ir parodo, kad nebuvo blogi metai ukini-kams. Kās links šmeižty, tai nieks tiek daug nevartojo kaip krikščionys. Bažnyčios pavirto keiksmų salėmis, tikinčius užkinkė į agitacijos vežimus. Krikščionių agitatorių kiekvienas kaimas turėjo po penkius ar desimtus, o kitos partijos tik per dvidešimts kaimų viena. O kurgi dar krikščioniški laikraščiai, kurie pusveltiui buvo dalinami. Lietuvos liaudis ilgus metus klausė kunigų ir tikėjo jiems kaip Kristaus vietininkams. Bet kada įsitikrino, kad jie viską kabėjo neteisingai, kad jie viską daro ne dušų iš-ganymui, o savo dangiškam ant žemės gyvenimui. Tada Lietuvos žmonės pamatė, kad kunigai ir visa pasivadinsui krikščionių partija nėra krikščioniška, o tik krikščioniška kauke prisidengusi. Kunigai šaukia "Jūs esat bedieviai, parduotė Kristų." Lietuvos liaudis nesubedievojė, o tik susiprato kunigus ginti į bažnyčia, už ką jie liaudžiai turi dėkavoti, nes jiems išeis ant sveikatos. Bepolitikuodami kunigai galėjo netektį savo duonos, ir galėjo prisieiti sukneles nukikėlus bėgti į Romą. Dabar krikščionys sako: tepavaldo Lietuvą bedieviai trejus metus, o toliau tai mes visados valdysime. Nors aš nesu žinovas, nei spėjikas, bet budamas stipriai surištas su liaudžia galiu

siek tiek numanyti, kas ateityj valdys Lietuvą. Gal kam ir nepatiks, bet prašau dovanoti už minčių išreiškimą. Už Valst. Liaud. balsavo dauguma ukinin-kai, mažazemių, naujakuriai ir valdininkai. Už Socialdemokrat-: miescionys, mažazemiai ir darbininkai. Už krikcionis demorkatus balsavo stambieji ukininkai, aukštieji valdininkai, ir nuskurėliai ukininkėliai. Už Darbo federaciją pati tamsioji liaudis. Nors tik po seimo rinkimū, bet jau lengva nuspėti kas laimės ketvirto seimo rinkimus.

Tenka patėmyti, kad Lietuvos liaudis smarkiai linksta Valstiečių Liaudininkų pusėn. Tad atrodo, kad ketvirto Seimo rinkimus galės laimėti visoje didžiuomoje Val. Liaudininkai.

Klerikalų trikomas pradėjęs smukti savo smukimo nesulai-kys. Greitai ateis tas laikas, kada jų kombinuotas blokas vis-: sur turės apie 8 atstovus.

Petras Kriukelis.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikysime tik tuos, kurie padėsime motinoms ir motinoms jų kūdikį.

Kūdikio aprūpinimas ir po-: nėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir tautai ir mes juosime, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikyti tarpais atvirai ir laisvai peržiūrėti.

STRAIPSNIS 30.

Metai po kudiakystės yra be-galo svarbūs, nes juose dedasi vyriškumo ir moteriškumo pamatai. Galima tada pagelbėti vaikui įsigyti pamatą vikrios ir stiprios sveikatos, arba ir silpnumo beį menkumo.

Menkumas ypatingai akstina blogus penėjimus. Netinkamas maistas ne visados paeina iš jo stokos, nes ir turtingi nuo to kenčia. Gali kudiakai gimti su aukso šaukštu, bet jei ne-gaus duonos ir pieno, orančių, sunkos, žalių vaisių, šviežio o-ro, saulės, miego ir mankstini-mų, tai bloga sveikata ir men-kas išsivystymas bus jo gyvenimo draugai. Inžinui reikia tam tikrų anglių, kad jis gerai dirbtų, taip pat ir žmogaus me-kanizmas reikalauja tinkamo kuro, kad geriausiai tarnautu.

Nekurie maistai yra būtinaai augimui o svarbiausias iš jų yra pienas; jo stoka dažniausia padaro nedapenėjimas, nes jame randasi visi elementai akstinanti augimą. Vienok ir po kudiakystei pienu negali kiti at-stoti, tik jam prigelbsti. Nor-malų kudiakį reikia įpratinti visus parpastus valgius, ne keptus; nereikia pataikauti jo norams. "Smaguriavimas" yra skylutė pro kurią atlanda neda-penėjimas. Vaikas reikalauja kit ko, negu suaugęs, kuris tik palaiko savo jau išvystytas sa-: vybes.

Nedapenėjimas paliečia dan-tis, nagus, kaulus, o mineralai, kaip spinačo geležis, pieno kal-kis ir fosforas, duoda gyvybės ir kietumo. Vaikas reikalauja penkis sykius daugiau kalkių, negu suaugęs. Minkštu dantu pavojus gi daug pavyzdžiui, li-kučiai renkasi pudami dantu tarpais, Tie nuodingi puliai į-eina vėliaus į kraują ir padaro vieskelį įvairioms bakterijoms.

Borden's Eagle Pienas pasiro-dė esant brangus veikėjas nuko-vojamantis nedapenėjimą, nes už-laiko savy vitaminus ir mine-ralus pradinėje čelybėje.

Įdant ir Lietuvė motina ži-notų kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, Bordeno Kompani-ja išleido Lietuvų kalboje pa-

mokimū kaip paruošti Bor-den's Eagle Pienas visokių am-žių kudiakiams. Jei nori kopijos tu instrukcijų, iškirpk kuponą iš laikas nuo laiko telpantių pa-garsinimū ir prisiusk jiems, o jie su mielu noru visai dykai Jums prisiusk jas.

Skaityt šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atėičai.

The YELLOW PENCIL with the RED BAND

EAGLE PENCIL CO.

MIKADO

Geriausį pašėliai, naudoki juos.

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinys Metams — \$2.00

Ta pačia kaina slučiam ir Lietuvon.

ANTANAS BACIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.

381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 4000.

Telefonas: S. B. 2805-R.

Lietuvis Optometrista

Išgaminuojam akis prist-riui akinius ir kreivas aki-: atitaigau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 0502

Paul J. Jakmauh, M. D.

(Jakimavičius)

509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS.

700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.

Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.

A. O. ŠALNA (SHALLNA)

LIETUVIS ADVOKATAS.

Baigęs du Universitetu Cornell/University su A. B. G. Wash-: ington Univ. su LL. B.

"Darbininko" Name (antros lubos)

366 W. Broadway, So. Boston,
Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai civiliškas ir kriminališkas; pa-daro visokius dokumentus prie-pirkimo ir pardavimo.

PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 6441

Aušra Geresnio Cigareteto

Old Gold CIGARETTES

THE TREASURE OF THEM ALL

"Simts pypkių tai geriausias cigaretas, prie kurio bile vyras gali pridēt lupas"

Pabandykit vieną, Jums patiks!

OLD GOLD

Naujas ir geresnis cigaretas 20 už 15c

SKARBINIS RUKYMAS

Išdirbinis P. Lorillard Co., įsteigtos 1780,

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaisių ir nufemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaisių ir Muzopiškių ir visokių lietuviškių ša knų.

Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo gaisvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strėnų, kraujo valinimū, nuo uždėgimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sudėysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums pažarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai udyka.

D. CABITT

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Vietos žinios

POVILAS APSIEGA

Žymus So. Bostono Sandariečius, Gabijietis ir visuomenės veikėjas, liepos 31 d. apledo Bostoną ir išvažiavo atkankyti Lietuvą.

Gerb. Apsiega iš Lietuvos pacina iš Subačiaus valsčiaus, Panevėžio apskr. Amerikon atkeliavo 1904 metais. Nuo pat atvažiavimo darbuosi čionaitinių lietuvių tarpe. Čionaitis metais buvo Sandaros Kontrolės komisijos narys ir daug darbavosi organizacijai. Jis po 22 metų atkankys savo gimtinę kraštą, paviešės keletą mėnesių, susipažins su laisvos Lietuvos gyvenimu ir vėl pas mus sugrįš. Tad linkime jam laimingos kelionės, pasimatyti su savo giminėmis ir draugais ir paskui laimingai vėl pas mus sugrįžti.

NEPAMIRSKIT CAMBRIDGE SANDARIEČIŲ PIKNIKO!

Nedėlioje, rugpjūčio 8 d. Cambridge Sandariečių 9 kuopa rengia nepaprastą pikniką, Sabanskio ir Aleksandro Ukėje, 64 Maynard Rd. So. Sudbury, Mass. Nors Cambridge Sandariečiai visuomet surengia linksmius piknikus, bet šį rengia special. su dideliu smarkumu, kad visus svečius konogeriausiai patenkinti ir jiems suteikti daug linksnumo. Jei nori linksmai laiką praleisti, tai važiuok į šį Sandariečių pikniką.

GABIJOS PIKNIKAS.

Nedėlioje, rugpjūčio 8 d. Dramos ir Muzikos Draugija Gabija turės savo pikniką, Lake Shore Parke, North Easton, Mass. Piknikas bus neaprasakomai linksmas, nes gabijiečiai su savo chorvedžiu p. J. Dirveliu yra prisirengę sudainuoti visą eilę naujausių ir gražiausių dainų. Taipgi bus ir kitokių pamarginimų programos. Atsilankę turės daug linksnumo.

STAUGHTONIEČIAI RENGIA.

Nuo rugpjūčio 22 iki 28 d. Stoughtonas rengia nepaprastą apvaikšiojimą paminėjimui miesto 200 metų sukaktuvių. Ten gyvena ir burs lietuvių, kurie irgi rengiasi dalyvauti iškilmėse ir šauniai pasirodyti. Lietuviai turės surengę net kelis savo tautos istoriją vaizduojančius vežimus, kur amerikoni bus supažindinti su Lietuvos senove. Tai labai pagirtinas Stoughtono lietuvių žygis, kurie pavyzdinčiai gyvendami ir tautos reikalus kečia.

BUS DIDELIS PIKNIKAS.

Rugpjūčio 22 d. So. Bostono Sandariečių vyrų ir moterų kuopos bendrai rengia nepaprastai didelį ir įspūdingą pikniką, kuris bus šameklis ukėje, netoli Norwood, Mass. Visi minėta dieną rengitės į Sandariečių pikniką, nes bus vienas iš didžiausių šiame sezone.

MIRĖ ANELE MATULEVIČIENE

Liepos 30 d. So. Bostone mirė A. Matulevičienė, paliko vyrą ir dvi seseris: Mockuniene ir Kazlauskienė, gyvenančias Amherst, Mass. Laidotuvės buvo rugpjūčio 1 d. su baž. apeigomis į N. Kalvarijos kapines. Laidotuves aprupino graborius P. J. Akunevičius, kurio geras patarnavimas labai nustebino velionės seseris, nes jos tokio tvarkingo ir gero šermenų sutvarkymo nesužino mačiusios.

KARDINOLAS PRANAŠAUJA REVOLIUCIJĄ

Bostono kardinolas O'Connell pranašauja, kad Meksikoje įvyksianti revoliucija. Jis sako, kad tai esąs bolševikų darbas.

AR ŽINOTE KAS BUS RUGPJŪČIO 15.

Tai bus Gabijos ir Aušrelės piknikas, Waušhakum Parke, Framingham, Mass. Abudu chorai dainuos dainas, žais ir vaiviausius žaislus. Žodžiu sakan, linksnumo bus galybė. Tą dieną nevažiuokite niekur tik į šį pikniką.

PONŽI ATVES Į BOSTONĄ.

Vėliausi pranešimai sako, kad Texas valstija sutinka Mass. valstijai atiduoti Ponžį, kuris čia yra nuteistas kalėjimui 7 metams. Jis buvo padėtas po \$10,000 kaucijos ir pabėgęs.

Jauniausė motina Cambridgeje

Cambridge, Mass. jauniausė motina yra tai Wagnerienė, kuri turėdama tik 13 metų amžiaus susilaukė 7 svarų vaika. Daktarai sako, kad vaikutis esąs pilnai normalis.

"LOS ANGELES" BUS BOSTONE

Ateinantį šeštadienį į Bostoną atliks didžiausias Amerikos dirizablis "Los Angeles".

Daugelis So. Bostono lietuvių žada apiešti miestą ir važiuoti apsigyventi į busius. Mat bolševikų giedorius pradėjo treityti savo balsą, nuo kurio ant Brodvės krautuvių langai dreba.

Graborius Akunevičius savo patarnavimu žmonėms patinka. Tai gi nėra nei stebėtina, kad net ir į Nashua, N. H. jį kviečia numirusius laidoti.

Sukčiausias žmogus So. Bostone tai laikrodininkas Petras Valukonis, nes kada tik pažvelgsi, tai vis pamatysi jį laikrodį sukant.

Daugiausiai skutančių yra švedas, nes kada tik nueisi pas jį į barzdaskutyklą, tai visuomet išėsi apskustas.

Aptiekorius šidlauskas sako, kad jis šiais metais neis medžioti. Jis bijo, kad saudamas į stirma, nepataikintų kur kitur, kaip kun. Dagilis, sovė į bedievius, pataikė į dangų.

NEKROLOGIJA. A. J. A. JONAS GAINA

Mirė liepos 20, 1926 Nashua, N. H., o palaidotas liepos 23 d. Laidojo So. Bostono lietuvių graborius Petras Akunevičius. Velionis Amerikoje išgyveno apie 22 m. Kileš iš Panoškių k., Onušio par., Trakų apskr. Visą laiką išgyveno Nashuoje ir buvo vienas seniausių tos kolonijos lietuvių. Mirė sulaukęs 60 metų amžiaus. Mirtis buvo netikėta, Paliko moterį Marijoną, dukterį ir du anuku. Palaidotas lietuvių šv. Kryžiaus kapinėse Nashua, N. H. Laidotuvės buvo labai iškilmingos. Buvo laidotu vėse veik visi vietos lietuviai. Visi stebėjosi iš tokio laidotuvių sutvarkymo. Mat iškili vietos lietuvių kreipdavosi į sveitimačius graborius. Dabar patarnavo saviškis, lietuvis graborius iš S. Bostono P. Akunevičius. Tai pirmas toks atsitikimas mūsų mieste. Dabar vietos lietuvių šneka, kad reikale visuomet kreipsis į graborių p. P. Akunevičių, 820 Sixth St., So. Boston'e. Visi nori tokio laidojimo sutvarkymo, kaip buvo p. Akunevičiaus sudaryta. Patariame visų aplinkinių kolonijū lietuviams, kur nėra saviškio graboriaus kreipis į p. Akunevičių, kad turėti prideramas lietuviui laidotuves.

Velionies likusi našlė, duktė, žentas ir anukai reiškia širdingą padėką p. Akunevičiui už taip šaunų patarnavimą ir vietos visiems lietuviams dalyvausiemis laidotuvėse.

Marijona Gainienė, 21-Hanover st., Nashua, N. H.

Klauskite apie mūsų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.
Telefonas 3770.

Pranešimas.

Pranešu, jog aš persikėliauj naują vietą. Dabar norėdami mane matyti del žemiau pažymėtų reikalų meldžiu kreiptis sekančiu antrašu:

16 Glinside ave., Jamaica Plain, Tel. Jamaica 2522 R.

P. S. So. Bostoniškiam delparankumo parašykite ant korėiukės ko reikalaujat, įmeskite per duris po Nr. 62 Dorchester st., So. Boston, Mass., t. y. mano paint šapėj.

Jau daugeliui žinoma, jog aš gydam namus sekančiai: Malevoju (pentinu) iš oro ir vidaus, darau visokį karpenterio darbą ir cementuaju (concret work) ir daug kitų įvairių darbų prie namų atlieku.

Taipgi pranešu ir tiems katrie neturėjote jus mano darbus matyti, todėl nuo šio lanko, prireikus progos namui namo daktaro, kreipkitės pas mane aukščiau pažymėtu antrašu, o aš suteiksiu greitą ir teisingą patarnavimą. Jusų mistras F. ZOKAS.

Gabijos Piknikas!

— NEDĖLIOJE —

Rugpjūčio-Aug. 8 d., 1926

Lake Shore Parke

NORTH EASTON, MASS.

Kaip visuomet taip ir šį kartą Gabijos išvažiavimas bus vienas iš linksmiausių ir gražiausių, nes apart dainų ir muzikos, bus ir visa eilė įvairių-įvairiausių žaislų. Vieta labai graži, ant ežero kranto ir didelė pieva. Ežere kas norės galės pasimaudyti bei pažvauti.

KELRODIS: Iš Bostono reikia važiuoti per Stoughtoną iki North Easton ir klausti North Main street, kuris eina iki pat parko. Taipgi ir iš kitur reikia važiuoti iki North Easton.

LINKSMIAUSIAS

IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA ALT. SANDAROS 9 K-PA. CAMBRIDGE, MASS.

— NEDĖLIOJE —

Rugpjūčio-August 8 d., 1926

SABANSKIO IR ALEKSADRO UKĖJE

64 MAYNARD ROAD SO. SUDBURY, MASS.

KELRODIS: Važiuoti iš Cambridge ir apie linkių į Waltham iš Waltham paimti Worcester Rd., važiuoti iki Sudbury Sq., paimti Concord Rd., pasukti į Hudson Rd. ir tuoj rasite Maynard Rd. 64, kur yra pikniko vieta, So. Sudbury, Mass.

KVIEČIA RENGĖJAI.

Daug turime vietinių korporacijų ir kitokių įstaigų, kurios gamina visokius reikalingus gyvenimui dalykus. Kodelgi nesuorganizuoti tokią korporaciją, kuri City Pointe iš Atlantiko vandenio išimtų druską. Aną dieną besimaudydamas kaip gavau gerą gurkšnį, tai tris dienas į druską nei pažūrėti negalėjau.

Skoliname Piningus

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažą ar didelio mortgage už žemiausį nuomintį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages. P. J. KAY, 110 Tremont St. Boston, Mass. Room 508

VINCAS R. GALUBICKAS Karpenteris,

Taisome ir pentiname namus, peiperiuojame kambarius, dirbame visokius darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27) 72 DOWNER AVE. DORCHESTER, MASS. Tel. Columbia 5297

GARSINKIS "SANDAROJ" TURĖSI PASEKMES BIZNYJE

Klauskite apie mūsų dalinį išmokėjimo planą.

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.
Telefonas 3770.

REAL ESTATE

Svarbu

PARSIDUODA — RANDOLPH

\$200 įnešti.

7 lotai žemės ir 3 rūmų vasarnamis (netoli nedidelio ežero) su furničium. \$600. Kreipkitės pas A. J. KUPSTIS 332 Broadway So. Boston. Mass.

Skubiai Parsiduoda

PEKARNĖ su naujausia mašinerija per 18 metų išdirbtas biznis. KRAUTUVĖ su visu tavoru.

1 ŠEIMYNOS NAMAS, 5 kambariai su visais įtaisymais geroje vietoje gyvenimui, parduosiu ant lengvų išlygų arba priimsiu už partnerį. Kreipkitės laišku arba ypatingai JOSEPH VERSECKAS 20 Austin St. Norwood, Mass (30-2).

Storas del Bučernės Biznio

DORCHESTERYJE ant randos. Bučernės biznis labai reikalingas šioj vietoj. Randa \$45. Kreipkitės pas namo savininką: VINCENT A. JENKINS 1 State St., Boston. Tel. Main 0845

GERI KAMBARIAI PASIRENDAVOJA

4 kambariai, elektros šviesos, gesai ir kiti įtaisymai, spakaini vieta gyvenimui, randa \$15.00 į mėnesi. J. Lengvinas, 286 — 4th St. So. Boston, Mass.

APDRAUSKIT

Apdrauskit savo automobilus nes įstatymai to reikalauja. Taipgi išsiurinkit namų rakandus nes gali nelaimė užtikti ir pasilikit be turto. Visus tuos dalykus atlieku ir teisingai patarnauju.

BRONIS KONTRIM

361 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. 0605

WEST ROXBURY

14 kambarių namas, 5 pirmo floro 5 antro ir 4 ant trečio gesas ir elektrikos šviesos, karšto vandens šilumos, skalbynės sklepe, 3 karų garadžius, 12000 pėdų žemės, graži vieta gyvenimui, parsiduoda pigiai ant lengvų išlygų. (31-P4) C. J. Hart, 15 Whiting st., West Roxbury, Mass.

Kurie norite namą pirkti arba parduoti, garsinkitės "Sandaroje" Real Estate skyriuje, o pasekmės bus užtikrintos.

V. ŽIURY

KOSTUMERISKAS KRIAUCIUS.

Vien tik vyriškų drabužių.

Apie gerumą klauskite mano kostumerių, kurie jau nevi mano darytus drabužius. Prieg tam priimam senus siutus pataisymui, išvalom ir suprosmam už labai prieinamą prekę. Taipgi priimam ir moterų rubus plauti, prosyti ir taisyti, o ypatingai šilkinės moterų sukneles padarom kaip naujas.

Todel lietuviai ir lietuvaiteis atelkit pas mane o įsitikinsit, kad šis apgarsinimas yra teisingas.

Valandos kasdien nuo 8 val. ryte iki 8 val. vakare.

344 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS

PERSIKELĖ Į NAUJĄ VIETĄ

Į SAVO NAMĄ

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą.

Ofiso ir gyvenimo antrašas:

826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 4486.

TAXI

KNAPP CAB CO.

ZEMA MOKESTIS

TELEFONAS:

South 3600 Boston

Stotis: 81 Dorchester gatvė 24 valandų patarnavimas. Automobiliai del vestuvių, taipgi pasivažinėjimui valandom ir tt.

Pigiai.

3 šeimynų, 15 kambarių namas, visį improvementai, šildomi pečiai, elektra ir tt. geroj apie linkėj, tik \$12,500.

B. B. STEFAN

361 Broadway So. Boston, Mass.

LABAI PIGIAI PARSIDUODA

BUČERNĖ IR GROSERNĖ

Kampinis ruimingas storas lietuvių, lenkų, rusų ir amerikonių tirtojų apylenkėj apgyventas. Randa pigi. Krautuvė didelė. Savininkas 5 mėnesiai kai serga ir labai pigiai parduoda. Lietuviai gera proga ir biznis pelningas.

Kreipkitės šiuo adresu: JUOZAS ŽURAVLIS

104 Lawrence st., Lawrence, Mass.

PARSIDUODA — SO. BOSTONE

\$600 įnešti.

3 šeimynų namas. Rėndų neša \$552.00 į metus. \$3800. Kreipkitės pas A. J. KUPSTIS 332 Broadway So. Boston. Mass.

EKSTRA!

Bargenas

Ant greito pardavimo bučernė ir grosernė su gerais įtaisais ir Dodge trokas. Priežastis parlavimo, nesutikimas partnerių. Pigiai parsiduoda. (30-P)

ECONOMY PUBLIC MARKET

4078 Washington Street

Roslindale, Mass.

Tel. Parkway 4134

Geriausia Proga

CAMBRIDGE

3 šeimynų po 5 kambarius, 10 metų senumo namas, geroje vietoje su elektros šviesa, maudynėmis, ir kitais naujos mados įtaisymais. Vieta del garadžių. Prekė tik \$10,500. Klauskite: K. SIDABRAS, 327 E ST., SO. BOSTON MASS. Tel Univ. 4842 — M.

SOUTH BOSTON, MASS

2 šeimynų namas su 9 kambariais 6 karų garadžius geroje vietoje parsiduoda už \$10,000 ant lengvų išlygų. Klauskite: J. BALUSAITIS, 337 3rd St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 0418-R

PARSIDUODA

CITY POINT

6 šeimynų po 4 kambarius, kampinis namas, geram padėjime, su elektros šviesomis, skalbynėmis ir gesais, randų į mėnesį \$142, prekė tik \$13,000, ant lengvų išlygų. V. P. YANKUS, 327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2795-R

NEW ENGLAND CLEANSING & DYING CO.

450 Broadway So. Boston, Mass.

Drapanas paims ir atveš dykai

Pašaukite per telefoną

ALLEN HOWE

DENTISTAS

Kambarys 17. Tel. connection

409 BROADWAY

South Boston

K. ŠIDLAUSKO

APTEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.

373 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS ir BALSAMUO

TOJAS.

Ofisas:

983 CAMBRIDGE ST.

Tel. Univ. 8831—W.

Gyvenimo antrašas:

448 CAMBRIDGE ST.

Cambridge, Mass.

Tel. Univ. 8831—R.